Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 276. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 19-го ГРУДНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 19, 1978 No. 276. VOL. LXXXV.

ВНУТРІШНЯ СИТУАЦІЯ В РУМУНІЇ ПОГІРШУЄТЬСЯ

Букарешт, Румунія. — Світова преса тепере присвячує багато уваги румунським справам у пов'язанні з існуючим конфліктом президента Ніколаї Чаушеску з Москвою, з країнами Варшавського Пакту, точніше відмові Румунії підвищити свій оборонний бюджет, достосовуючи його до бюджетів інших членів того Пакту та підпорядкувати свої військові частини спільному командуванні. У зв'язку з тим, закордонні кореспонденти також зосередилися дещо на внутрішніх справах Румунії, поліційних утисках, переслідуванні інакомислячих тощо.

Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Дейвід Анделман пише у числі газети з 15-го грудня ц. р., що не тільки в Букарешті, але також інших містах Румунії — великі черги за хлібом відчувається брак також інших харчових продуктів, таксівкарі одержують тільки 4 гальони бензини денно, не говорячи вже про брак інших речей щоденного вжитку, як одяг, хатні меблі, майстерські приладдя, ровери, якими масово користується населення Румунії, мотоцикли й автомобілі, які все одно є недоступні для пересічного робітника.

Все це свідчить про занепад румунської економіки, про що, до речі, згадував для виправдання себе, сам румунський президент Ніколаї Чаушеску на конференції Варшавського Пакту в Москві. Не можна також забувати, — кажуть західні дипломати, — що ситуація у тій комуністичний країні є дуже далека від стандартів, які існують в демократичних країнах світу. На початку листопада ц. р. Міжнародна Амнестія звертала увагу, що румунські поліційні чинники стосують репресії і навіть тортури супроти політичних в'язнів і тих громадян, які не бажають повністю підпорядковуватись офіційній доктрині Компартії. У Румунії, подібно, як в СССР, поліційні чинники засилають деяких політичних в'язнів до психіятричних заведень. До цих закладів попадають вірні різних релігійних пе-

(Закінчення на стор. 7)

В Елленвілі відбудеться Студійний семінар для молоді

Під час відвідин у „Свободі". Сидять справа: Роман Зварич, мгр Осип Рожка і ред. Володимир Левенець

Джерзі Ситі, Н. Дж.(В. Лць). — „Піднесення політично-ідеологічного рівня української студіюючої молоді і раціональне поглиблення національної гордости з приналежности до української спільноти є нашою основною метою", — заявили мгр Осип Рожка і Роман Зварич, організатори Студійного семінара, які з рамени Крайових Управ Спілки Української Молоді в Америці і Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського, у середу, 13-го грудня ц. р. відвідали Видавництво „Свобода" і поділилися з редакторами своїми плянами. Головною метою відвідин цих двох сумівських і тусмівських діячів було заохотити всю українську студіюючу молодь до участи в Студійному семінарі, без огляду на приналежність до тієї чи іншої організації, чи студентського товариства, „бо ціль у нас одна", — заявили ініціятори.

Семінар відбудеться на Оселі СУМ в Елленвіллі, Н. Й. від 26 до 31-го грудня ц. р. Увечері 31-го грудня у великій залі новозбудованої світлиці буде зустріч Нового Року і товариська забава.

Керівником семінару буде мгр О. Рожка, а ідеологічно-програмовим референтом Р. Зварич. На семінарі будуть виголошені наступні основні доповіді: „Розвиток української політичної думки" — мгр О. Рожка; „Рух та ідеологія українського націоналізму" — д-р Петро Мірчук; „Концепція Української Національної Революції" — Р. Зварич; „Українська національна культура та її роля у визвольній боротьбі" — д-р Богдан Стебельський; „Українська зовнішня політика" — мгр Борис Потапенко; „Сучасний рух спротиву в Україні" — д-р Аскольд Лозинський. Запляновані також інші доповіді, між ними, мгра Євгена Гановського, д-ра А. Бедрія та інших лекторів.

Поодинокі учасники можуть приготовити і привести зі собою матеріяли на специфічні теми, що їх зможуть використати під час ділового семінара. Цьогорічний Студійний семінар відбуватиметься у загальних рамках Інституту Суспільно-Політичної Освіти (ІСПО), керівником якого є проф. д-р Григорій Васькович. Поодинокі доповіді прелегентів-інструкторів опісля будуть опубліковані, а також буде видана одноднівка з нагоди семінара. До речі, подібні Студійні семінарі відбуваються рівночасно в Бельгії на оселі „Франкополе" і на оселі СУМ „Верховина" біля Монтреалю, Канада.

„Студенти світу представляють собою велику потенційну силу і мають вплив на формування зовнішньої і внутрішньої політики своїх держав", — відмітили представники СУМ і ТУСМ-у в розмові з редакторами, — „але для цих великих завдань вони мусять відповідно приготовлятися. Метою семінара власне є дати підставові знання українським студентам, бо вони завтра станґуть у проводі українського політичного, громадського і молодечого зорганізованого життя на поселеннях у країнах вільного світу".

Організатори просять зацікавлених негайно зголошуватися в канцеляріях Крайової Управи СУМ і ТУСМ, телефонуючи на числа: (212) 477-3084, або (212) 674-1590.

ГРОМАДА МЕТРОПОЛІТАЛЬНОГО НЮ ЙОРКУ ВІДЗНАЧИЛА ЮВІЛЕЙНІ РІЧНИЦІ ВИДАНЬ УНСОЮЗУ БЕНКЕТОМ І ПАНЕЛЕМ-ЗУСТРІЧЧЮ З РЕДАКТОРАМИ

ПАНЕЛЬ-ЗУСТРІЧ

Ню Йорк. — Минулої п'ятниці, 15-го грудня, тобто , напередодні Ювілейного Бенкету, яким відзначено ювілейні річниці появи періодичних публікацій УНСоюзу: 85-річчя „Свободи", 45-річчя „Українського Тижневика" та 25-річчя дитячого журналу „Веселки", тут, заходами Управи Спілки Українських Журналістів Америки (СУЖА) та Літературно-Мистецького Клюбу, у приміщеннях цього Клюбу відбувся панель-зустріч із редакторами видань УНСоюзу, де переглянено минулий шлях цих видань, обговорено сучасний стан і продискутовано майбутнє цих пресових органів, як і української преси у вільному світі взагалі.

Після відкриття панелю-зустрічі інж. Тарасом Грицаєм, головою Літературно-Мистецького Клюбу, ред. Ольга Кузьмович, голова СУЖА, яка вела програмою цього вечора, у короткому вступному слові згадала свої перші відвідини в редакції „Свободи" в серпні 1949 року, розмову з тодішнім головним редактором д-ром Лукою Мишугою ще у старих і тісних приміщеннях видавництва, відтак описала свою минулотижневу візиту в нових і просторих приміщеннях В-ва „Свобода", зазначуючи, що протягом цих майже 30 років не тільки наступили зовнішні зміни, але теж внутрішні, бо стільки редакторів, , публіцистів, науковців пройшло через редакції трьох періодичних видань УНСоюзу, скільки ідей, думок, інформацій, аналіз появилося на сторінках „Свободи", „Українського Тижневика" і „Веселки".

Привітавши присутніх серед численної публіки довголітнього головного редактора „Свободи" Антона Драгана і сеньйора українських журналістів Івана Кедрина-Рудницького, членів Екзекутивного Комітету і Головного Уряду УНСоюзу та всіх гостей, ред. О. Кузьмович представила членів панелю, редакторів трьох періодичних видань, а саме від „Свободи": редакторів Зенона Снилика, Любов Коленську, Василя Тершаківця, Володимира Левенця та Євгена Федоренка (згідно з роками праці у виданнях УНСоюзу); від „Українського Тижневика": Ігоря Длябогу та Рому Сохан-Гадзевич і від „Веселки" проф. Володимира Барагуру, який редагує цей дитячий журнал від самого початку, тобто протягом 25 років.

Відтак члени панелю займали становище, тобто висловлювали свої думки і дискутували над такими питаннями: головні завдання трьох періодичних видань УНСоюзу в минулому і під сучасну пору; іновації, які наступили продовж років, інші ділянки видавничої діяльности як книжки українською і англійською мовами тощо; справа інформацій про події в Україні та аналіза цих подій і процесів; контакт згаданих трьох пресових органів з громадою; питання майбутности української преси у вільному світі взагалі.

Панелісти у своїх відповідях-дискусії видвигали світла і тіні минулої і сучасної діяльности видань УНСоюзу, а щодо майбутнього, то ствердили, що хоча можна передбачувати поважні проблеми, які проявлятимуться з різних причин, то якщо ціла українська громада протиставитиметься асиміляційним тенденціям і активно включиться в процес збереження української ідентичности на поселеннях, то вдержиться і українська преса, яка не

(Закінчення на стор. 7)

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

Ню Йорк. — Біля 200 осіб, серед них члени Головного Уряду УНСоюзу та представників Відділів Метрополітального Ню Йорку, парохи місцевих церков і провідні члени крайових і місцевих організацій, — взяли участь у Ювілейному Бенкеті з нагоди 85-річчя „Свободи", 45-річчя „Українського Тижневика" і 25-річчя дитячого журналу „Веселка", який відбувся тут у суботу, 16-го грудня, в готелі Рузвелт. Під час бенкету Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу вшанував колишнього довголітнього головного редактора „Свободи" і тепер редактора-емерита Антона Драгана. У признанні за його 33-річну працю у „Свободі", в тому 23 роки на посту головного редактора, д-р Іван Флис, головний предсідник УНСоюзу, вручив йому плякат-відзначення і золотий годинник.

Бенкет відкрив голова спеціяльного підготовчого Комітету д-р Іван Сєрант і передав його дальше ведення мгр-ові Іванові Винникові, який попросив пароха української католицької церкви св. Юра, о. д-ра Володимира Ґавліча, ЧСВВ, до переведення молитви. У дальшому мгр Винник представив гостей за почесним столом, у тому членів Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу — д-ра І. Флиса, заступницю головного предсідника Марію Душник, головного секретаря Володимира Сохана, головного касира Уляну Дячук, головного організатора Василя Оріховського та членів Головного Уряду — контрольора проф. Івана Телюка і радних Миколу Хоманчука та д-ра Аскольда Лозинського. Крім численних Відділових урядовців та представників організацій, в тому нового екзекутивного віцепрезидента УККА і головного предсідника СУК „Провидіння", о. Роберта Москаля, мгр Винник представив почесних членів Головного Уряду УНСоюзу, колишнього головного предсідника Йосипа Лисогора і колишнього головного секретаря д-ра Ярослава Падоха, присутніх редакторів публікацій УНСоюзу та працівників адміністрації і друкарні В-ва „Свобода" та сеньйора українських журналістів і колишнього члена редакції „Свобода" І. Кедрина-Рудницького.

Головну промову виголосив ред. А. Драган, насвітлюючи головні завдання періодичних видань УНСоюзу в минулому й сучасному та їх вклад у розвиток українського організованого життя в ЗСА, Канаді та інших країнах вільного світу. Про досягнення публікацій УНСоюзу в цій ділянці та їх ролю у збереженні української ідентичности та постійній допомозі українському народові в його боротьбі за волю й незалежність говорив коротко д-р Флис перед врученням відзначення ред. Драганові.

Привіти з нагоди ювілеїв зложили: мгр Іван Базарко, адміністративний директор УККА й новообраний президент СКВУ на другу половину 5-річної каденції ; інж. Євген Івашків, голова Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій (Відділ УККА Метрополітального Ню Йорку); ред. Орест Питляр в імені СУЖА та М. Хоманчук в імені Окружного Комітету УНСоюзу, якого він очолює. У привітах відмічено вітальну ролю видань УНСоюзу в розвитку

(Закінчення на стор. 7)

Молодь з МекАду виконає Різдвяну програму

МекАду, Па. — У п'ятницю, 22-го грудня ц. р. вполудне, в стейтовому капітолю в місті Гарісбург з Різдвяною програмою перед сенаторами і конгресменами виступлять: танцювальний Ансамбль під керівництвом Миколи Бойчука і юнацький хор, який виконуватиме колядки під диригентурою о. Богдана Левицького. Виконавці — тобто хор і Танцювальний Ансамбль — створені при парафії української католицької церкви Покрови Пречистої Діви Марії в МекАду.

У понеділок, 25-го грудня ц. р. — від год. 10-ої до 11-ої ранку на хвилях радіостанції в Гейзельтоні передаватимуть Службу Божу, що її відправить в цій же місцевій українській католицькій церкві о. Іван Коваль.

Закінчено черговий етап праці над українікою в Конґресовій Бібліотеці

Вашінґтон (ОУПС). — Заключною нарадою проф. Яр. Рудницького з д-ром Д. Кравсом і д-ром П. Горецьким 21-го листопада ц. р. закінчено тут перший рік праці над оглядом україніки в Конґресовій Бібліотеці. У часі наради зроблено підсумки з пророблені праці над збиранням матеріялу в рр. 1977-78 та намічено напрямні для остаточного рапорту в цій справі, що має появитися з кінцем вересня 1979 р. Статистичні дані до кінця 1978 р. опрацьовує п. Василь Надраґа. Вони будуть включені в рапорт і рекомендації проф. Рудницького. Все ж провізоричний облік українських книжок, періодиків, мікрофільмів і т. п., вказує вже тепер на те, що Конґресова Бібліотека — найбільше книгосховище україніки в вільному світі.

ЗСА протестують проти рішення ОН щодо розподілу допомоги

Ню Йорк. — Уряд ЗСА гостро запротестував проти рішення одної з комісій Об'єднаних Націй включити Палестинську Визвольну Організацію (ПЛО) у процес розподілу допомоги економічно недорозвиненим країнам, загрожуючи відтягненням фондів від т. зв. Програми розвитку, що нею адмініструють ОН.

У середу, 13-го грудня, комісія економічного розвитку при ОН, голосами 93 проти 5 при 33-ох здержаних вирішила „консультуватись і співпрацювати" з ПЛО у визначуванні економічної допомоги економічно недорозвиненим країнам в наступних п'ятьох роках. На цю допомогу призначено 2,5 більйона долярів. Минулого року уряд ЗСА виасигнував 230 мільйонів долярів на цю програму.

Ще перед голосуванням в ОН уряд ЗСА вислав усім делегаціям листа з пересторогою, що включення ПЛО у процес розділення допомоги може привести до обмеження, а то й цілковитого заморожения фондів ЗСА в цю та інші програми ОН. Речники Білого Дому заявили, що рішення ОН є наявною спробою піднести престиж ПЛО на міжнародній арені, що є неспівмірне з терористичною активністю цієї повстанської організації.

Конгресмен Лестер Волфф з Ню Йорку висловився ще гостріше, коли він заявив публічно в четвер, 14-го грудня, що Конгрес може заморозити всі фонди ЗСА для ОН, коли 46-членна рада, яка завідує програмою допомоги ОН, не виключить ПЛО з процесу рішення.

У міжчасі речник ПЛО, Гасан Абдель Рагман, заявив, що його організація вже плянує представити ряд пропозицій щодо уділення допомоги деяким країнам. ПЛО не користає безпосередньо з допомоги ОН, але часто фонди скеровується до тих арабських країн, в яких є великі скупчення палестинців.

Британський уряд отримав вотум довір'я

Лондон, Англія. — Британський уряд прем'єр-міністра Джеймса Каллагена вдержався при владі, одержавши вотум довір'я тільки кількома голосами більшости. За висловленням довір'я голосувало 300 послів Палати Громад, а проти 290. Вислід цього голосування не ґарантує довготривалости уряду Каллагена, але дає йому можливість залишитись при владі бодай ще кілька місяців, щоб за той час солідніше підготовитись до чергових парляментарних виборів, які, як твердить Каллаген, відбудуться на весні 1979 року.

Одержавши вже другий раз вотум довір'я, уряд втратив, однак підтримку послів в іншій справі, а саме щодо економічних санкцій. Досі прем'єр Каллаген мав право покарати кожне підприємство, яке без дозволу уряду, підвищувало б платні робітникам більше ніж на 5 відсотків. Таким способом уряд мав спроможність здержувати інфляцію і держати економіку на відповідному рівні. Тепер Палата Громад зажадала зліквідування цієї санкції, уважаючи її незаконною і антидемократичною. Багато членів Палати Громад не погоджуються з деякими потягненнями свого прем'єра, хоч належать до тієї самої Робітничої партії, але все одно голосували за вотумом довір'я для уряду, не бажаючи мабуть бути спричинниками урядової кризи і нових парляментарних виборів у зимових місяцях. Каллаген одержав також декілька голосів від менших політичних партій. На пресовій конференції він заявив, що Палата Громад обмежила деякі повновласті уряду, але він намагатиметься, у безпосередніх переговорах з підприємцями і робітничими спілками вдержати 5-відсоткові підвищення, а тим самим зберегти вартість англійського фунта.

ЗСА І КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ВСТАНОВЛЯЮТЬ ДИПЛОМАТИЧНІ ЗВ'ЯЗКИ

Президент Джіммі Картер

Прем'єр Гуа Куо-фенг

Вашінгтон. — Проголошення встановлення дипломатичних зв'язків поміж ЗСА і комуністичною Китайською Народною Республікою від 1-го січня 1979 року викликало в загальному позитивну реакцію лідерів західнього світу, хоч деякі з них, як і консервативні кола в ЗСА, висловили затурбовання одночасним зірванням дипломатичних зв'язків з Національним Китаєм на Тайвані.

Як відомо, про встановлення дипломатичних зв'язків поміж Вашінгтоном і Пекіном повідомили узгідненими комунікатами в п'ятницю, 15-го грудня, президент ЗСА Джіммі Картер і прем'єр-міністер КНР та лідер Компартії Гуа Куо-фенг. Згідно з комунікатом, офіційні дипломатичні зв'язки поміж Вашінгтоном і Пекіном будуть встановлені з 1-го січня 1979 року, а в березні відбудеться виміна амбасадорами. Під кінець січня до Вашінгтону прибуде заступник прем'єр-міністра КНР Тенг Ґсіао-пінг на офіційні відвідини.

У зверненні до американського народу, президент Картер заявив, що встановлення дипломатичних зв'язків з Пекіном — це „остаточне історичне домовлення", яке є кульмінаційною точкою процесу, що його започаткував ще в 1972 році президент Ричард Ніксон відвідинами комуністичного Китаю і зустрічами з Мао Тсе-тунгом і Джоу Ен-лаєм.

„Визнаючи один уряд Китаю, ми визнаємо звичайну дійсність. Зміна, яку я сьогодні проголошую, буде корисною на довшу мету для американського й китайського народів і, я сподіюся, для народів цілого світу", — заявив президент Картер.

В окремому зверненні до населення Тайвану, президент Картер запевнив, що ЗСА надалі будуть вдержувати з ним „культурні, торговельні та інші неофіційні зв'язки". Це включає доставу зброї, проти чого Пекін не протестує.

„ЗСА надалі зацікавлені в мирній розв'язці питання Тайвану і сподіються, що це питання буде розв'язане самим народом", — сказано в окремій заяві.

Але твердження президента Картера у спільному комунікаті, що „існує тільки один Китай, а Тайван є частиною Китаю", сильно занепокоїло населення Тайвану і вже в суботу, 16-го грудня, відбулись демонстрації в Тайпеї перед американською амбасадою. ЗСА рівнож плянують відтягнути 2000 вояків морської піхоти, які перебували досі в Тайвані.

Крім Тайвану, з гострим засудженням цієї дипломатичної іновації ЗСА виступили офіційні речники Ізраїля, які заявили, що зірвання дипломатичних зв'язків з Тайваном змушує Ізраїль до основної перевірки відносин із ЗСА та їх здібність додержуватись підписаних угод.

Рівнож негативною була реакція офіційних кіл Совєтського Союзу, який, згідно з пресовими повідомленнями агентства ТАСС, вбачає у встановленні дипломатичних зв'язків поміж Вашінгтоном і Пекіном затію у формі осі Вашінгтон-Токіо-Пекін.

У ЗСА першим, що гостро скритикував зірвання дипломатичних зв'язків з Тайваном був республіканський сенатор Беррі Голдвотер з Арізони. Він назвав це „ножем у спину Тайвану, одному з найвірніших приятелів нашої країни".

Натомість колишній президент Джералд Форд висловив підтримку президентові Картерові.

Ген. Торріхос відійшов з політичної арени Панами

Панама. — Ген. Омар Торріхос Геррера, який ще донедавна стояв в центрі уваги цілого світу у зв'язку з переговорами в справі Панамського каналу, зрезигнував з посту президента Панами і майже цілковито відійшов з політичної арени, передавши владу групі молодих технократів ще 11-го жовтня ц. р., після ратифікації договорів з ЗСА.

Вправді, Торріхос надалі займає дуже важливий пост голови Національної Ґвардії, що дає йому добрий вихідний пункт у політично-силових розграх у панамських урядових колах. Все ж таки його відхід з політичної арени вніс закол у ряди політичних діячів Панами, які досьогодні не можуть дошукатись причин самоізоляції Торріхоса. Деякі з них уважають, що Торріхос відновить свою діяльність, бо недовго до його резиґнації він скасував заборону активности політичних партій, яку він був встановив з приходом до влади ще в 1968 році, в наслідок чого заснувалась Демократично-Революційна партія з популістично-лівою закраскою. Крім цього, під натиском Вашінгтону, Торріхос дозволив кільком політичним лідерам повернутися з екзилю. Тому незрозумілим для політичних обсерваторів є теперішній застій в політичній активності. Деякі з них пояснюють це тим, що перші вільні вибори в Панамі мають відбутися щойно в 1984 році, отже тепер завчасно на будь-яку політичну активність.

Містерія навкруги особи Торріхоса викликала різні здогади в Панамі і за кордоном, включно з тезою, що він відійшов від влади згідно з секретним домовленням з Вашінгтоном ще перед ратифікацією договорів щодо панамського каналу, бо його становище як військового диктатора сильно насторожувало публічну опінію в ЗСА. Деякі обсерватори переконані, що Торріхос повернеться на політичну арену недовго перед заплянованими виборами в 1984 році, коли має бути встановлена демократична система і що він буде кандидувати на найвищий пост. Ці обсерватори вказують на відносно молодий вік Торріхоса, якому щойно 49 років, і на факт, що його наслідник на пості президента Панами, 38-річний Арістідес Ройо, постійно консультується в Торріхоса в усіх справах.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАГУЄ КОЛЕҐІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Левенець, Зенон Снилик, Василь Тершаковець (тепер виконуючий обов'язки голови Колеґії) і Євген В. Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Зрада" Чаушеску

Відмова Румунії підвищити свій оборонний бюджет на вимогу Москви, дорівнюючи його до бюджетів інших держав Варшавського Пакту, і заява румунського президента Ніколаі Чаушеску на конференції цього ж Пакту, що Румунія не бажає підпорядковувати своїх військових частин „чужим генералам", викликали досить емоційну атмосферу не тільки в Совєтському Союзі, але також в інших країнах Східньої Европи. Брежнєв, наприклад, розмовляючи з речниками американського уряду і бизнесменами, підкреслював, що не зважаючи на те чи це комусь подобається чи ні, СССР і держави Варшавського Пакту зміцнюватимуть свою оборонну систему, протиставлячись таким способом тим силам на Заході, які, мовляв, змагають до послаблення політики детанту і до розпалення наново холодної війни між „капіталістичними країнами і державами соціялістичної співдружности".

Правда, конфлікт президента Чаушеску з кремлівськими верховодами не є ніякою новиною для політичних спостерігачів і коментаторів, а головно знавців підсовєтської проблематики. Новим є тільки поглиблення існуючого конфлікту і виразна, а тим самим голосна, відмова Румунії підпорядкуватись зарядженням Кремлю. Чаушеску вже 10 років тому практично доказав, що румунська армія і армії Варшавського Пакту — це не є одно й те саме, бо румуни не брали участи в інвазії на Чехо-Словаччину в 1968 році, як теж на румунській території не відбувалися маневри військ цього Пакту й навіть совєтські військові частини не одержували ніколи дозволу проходити через румунську територію. Мало того, Чаушеску, разом з іншими державами світу, засуджував тоді інвазію, маніфестуючи таким способом незалежність своєї закордонної політики від Москви. Інші випадки, які наступили опісля, підтверджували цей незалежницький напрямок Румунії. Зрештою, офіційне визнання Ізраїля, гостинне привітання в Румунії голови китайської Комуністичної партії Гуа Куо-фенга, схвалення мирової політики єгипетського президента Анвара ель-Садата, вдержування тісних зв'язків із З'єднаними Стейтами Америки і рядом інших держав світу, — це наглядні приклади самостійних шляхів румунської закордонної політики, які кількаразово були вже критиковані Москвою і її сателітами.

Конфлікт Букарешту з Москвою самозрозуміло викликав помітний резонанс також в країнах комуністичного світу, які покищо зреаґували відтягненням „на консультацію" своїх амбасадорів і збойкотували румунське національне свято 60-річчя об'єднання Румунії. Це сталося, мабуть, таки знову з виразного доручення Кремлю з метою стосувати пресію на „непокірного" Чаушеску та створювати психологічну атмосферу для евентуальних пізніших акцій комуно-московських імперіялістів проти Румунії.

Є ще один аспект цієї справи, який напевно брали під увагу кремлівські верховоди. Вони боялися, щоб „схизма" Чаушеску не перекинулась, немов заразлива хвороба, на інші сателітні країни, де життєвий стандарт є на дуже низькому рівні. Мотивацією Чаушеску у відмові підвищити румунський оборонний бюджет власне було його намагання піднести жеттєву стопу власного народу і двигнути румунську легку і тяжку індустрію бодай у XX сторіччя. Ця відвага румунського керівника напевно була прийнята з подивом і заздрістю керівниками інших держав, членів Варшавського Пакту, які разом з ним недавно засідали в Москві. Зрештою, один з представників східньоевропейської держави, який не бажав бути названим, заявив представникові „Ню Йорк Таймсу" в Москві, що його країна напевно пішла б шляхом Румунії, але таке потягнення викликало б чималу реакцію совєтських керівників.

На Заході відповідно оцінили поступування Чаушеску. Президент Картер вислав до Букарешту свого представника в особі секретаря скарбу Майкела Блументала із запевненням, що ЗСА дадуть Румунії повну моральну і політичну піддержку в суперечці з СССР, не кажучи вже про матеріяльну допомогу. Деякі політичні коментатори висловили думку, що поїздка Блументала може спричинити протилежні до сподівань наслідки, але усі погоджуються з тим, що ЗСА не могли поступити інакше, бо цього вимагала рація американської закордонної політики.

Михайло Кушнір

СЛОВО ДО МОЛОДОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛЮДИНИ

I

Ми мешкаємо в країні, в якій погляди на проблеми освіти, образування, здебільша відмінні від погляду, що переважав перед війною на західньоукраїнських землях, а до двадцятих років на всій українській території. В Україні освіта була мірою суспільного становища; людина, що скінчила університет — це була людина, приналежна до горішньої суспільної верстви. Існував в Україні певного роду міт матури, чи університетського диплома: цей диплом був немов чимсь у роді цього, чим була нобілітація в давніх часах, чимсь в роді визнання шляхтичем. Натомість в Америці, нормально, університетські й середні студії є тільки шляхом до здобуття джерела заробітку, є „training"-ом, що вишколює до високо виспеціялізованого й даючого добрі заробітки ремесла.

Обидва підходи до проблеми освіти є помилкові, але з обох лих, то вже радше український підхід був правильнішим. Будь-щобудь, в ньому було хоча дещо безкористовности і коли вже ж у відношенні до остаточної цілі освіти, то прийнаймні до її складових частин. Український матурист не питався, навіщо кажуть йому вивчати історію, читати Платона, Ціцерона чи „Слово про Ігорів похід"; попросту вважав, що освічена людина повинна ті речі знати. Натомість пересічний американський „матурист" питається відразу: до чого буде мені це потрібне? Що буду мати з цього?

Очевидно, освіта — образування не основується на цьому, щоб опанувати якусь умілість, що буде мені потрібна в практичному застосуванні. Не основується теж на вписанню до касти шанованих, гідних подиву й упривілейованих людей. Істота освіти — образування є виявлена виразно в її українській назві: освічена, образована людина, це людина ум, якої освітила мудрість, ум якої одержав новий образ, новий ґештальт.

Освічена людина, це людина, в душі й умі якої засіяно зерно мудрости. А мудрість це не річ, що її можна було б виміряти практичними вислідами. Мудрість, це певна глибина, це певна ширина овидів. Це теж дріжджі, що ферментують, що побуджують до творчости, до самостійного спостерігання світу, до незалежности й ретельности в осудах і оцінках. Мудра людина може, очевидно, принести собі й іншим безпосередню практичну користь, але це аж ніяк не є правилом. Дуже часто її мудрість приносить практичні висліди за сто років. Або приносить практичні висліди посереднім способом, цілком безкорисним впливом, деколи ненаміреним, але випадковим, або навіть неусвідомленим, але успішним і глибоким — на спосіб мислення і поступування інших людей.

Мудра людина буває деколи багатою і впливовою людиною, але це аж ніяк не є загальним явищем. Деколи вона ходить у діравих чоботах, деколи вмирає у захисті для старців. Освіта й мудрість та багатство й суспільна позиція — це речі, які можуть, але не мусять йти вкупі. В початках середніх віків наймудрішими й найосвіченішими були ченці. Це вони зберегли в бурхливих часах доробок европейської цивілізації. А все ж таки це були люди вбогі, що ходили босоніж і в поті чола, працею рук здобували свій хліб насущний. Вони не мали зі своєї мудрости матеріяльної користи, не належали теж до горішньої і впливової суспільної верстви, до тієї верстви князів, бояр і лицарів, які деколи були анальфабетами. Св. Павло репрезентував найвищі вершки освіти своєї епохи, зарівно грецької, з філософічними основами, як і жидівської, спертої на Святе Письмо, а однак він заробляв на прожиток як ремісник, шиючи шатра. Відомий новітній філософ-жид Спіноза, був з професії ремісником, шліфувальником діямантів. Необов'язково великий філософ мусить бути професором університету, необов'язково політичний мислитель мусить бути членом уряду чи амбасадором.

У давніх часах університет служив передусім — освіті-образуванню. Це значить засіванню зерна мудрости в умах студентів. Але він пройшов в останніх поколіннях велику еволюцію: став у великому ступні школою, що підготовляє високо виспеціялізованих ремісників. Це й спричинює, що в розумінні загалу дещо затерлося поняття про це, що це є образування. Але це не зміняє факту, що образування є по-старому тим, чим було. І що світ по-старому потребує образованих людей.

Потребує може навіть більше, ніж раніше. Бо живемо в епосі, в якій ціла будова світу й цивілізації трясеться в основах, і щоб крізь цю буремну епоху щасливо перевести людство, треба незвичайно багато мудрости.

[Продовження буде]

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Степан Галамай

ВОНИ САМІ ПРО СЕБЕ

Ця стаття відрізняється від інших як своїм змістом, так теж й підходом до теми. За змістом вона заторкує міжнародню торгівлю, а зокрема питання технічної допомоги ЗСА для СССР. І підхід тут інший. Цим разом спираємося на тому, що про себе рішилось сказати керівне ядро „штабу світової револоції". Звідси й такий наголовок: „Вони самі про себе".

Це ніяк не означає, що ми прийматимем „на слово", сліпо повіримо всім твердженням хитрого ворога. Адже „вони" пильно дбають, щоб не проговоритись, щоб не сказати „чогось зайвого". Матеріяли до статті взято з писань експертів Держпляну, а подається їх тут татож за американськими економічними журналами.

Настирливо і без упину, не від сьогодні, а від років пляновики Держпляну шукали (й ще шукають) хоча б одну ділянку в господарці, де пощастило б підбити статистику так, щоб похвалитись, що СССР „наздогнав" Америку. І знайшли вони таку ділянку: це видобуток нафти й земного газу.

Та при цьому важливе питання технології, тобто машин і приладдя для верчення продукування всякого роду рур, помп тощо. За цією технологією завжди совєтські фахівці зверталися до західніх, зокрема до промисловців в ЗСА. У 1960 році НАТО (Держави Північно-Атлантійського Пакту) заборонило Західній Німеччині експортувати до Совєтського Союзу широкі рури (діяметром 1020 міліметрів). В недовгому часі, як твердить Юрій Боксерман, один з спеціялістів Державного Комітету Плянування, СССР провів конструкцію проводів так, що на час доставляли газ з Центральної Азії до Уралу. Але ж таке ембарґо (заборона вивозу) принесло значні втрати купців і промисловців Західньої Німеччини.

З другого боку СССР побудував труби ще ширші, як ті з Німеччини (це з метою „перегнати" капіталістів), тобто діяметром 1420 міліметрів

Прикладом того, що не зважаючи на т. зв. „стратегічний список НАТО", тобто заборонених матеріялів вивозити до СССР, СССР зумів встановити чи пак розвинути могутню нафтову, видобувну індустрію, мають служити за даними Держпляну такі цифри: коли відношення видобутку нафти СССР до Америки було як 10:70 в 1950 році, то це відношення за 10 років змінилося в користь СССР і вже в 1960 році воно було як 10:23. Мовляв, це сталося тому, що СССР вже менше спроваджував приладдя, устаткування, необхідного при вертінню, видобуванню нафти та газу, а натомість випродуковував власну „технологію". Ще більше, в році 1974 Совєтський Союз вже „перегнав" Америку і тепер видобуває набагато більше нафтової ропи і газу від ЗСА.

Приблизно від 1970 року три европейські країни переконалися (ми не повинні забувати, що тут ми передаємо совєтський погляд), що і так совєтська видобувна промисловість розвивається швидкими темпами, а тому Франція, Англія й Німеччина рішили активніше включитися в торгівлю технологічним приладдям, потрібним при експлоатації нафтової ропи і газу в СССР і тому ці три країни за час від 1971 до 1975 рр. продали цієї „технології на суму 10 мільйонів рублів. Америка продовжувала відмовлятись від торгівлі „технологією" і тільки за 1974 рік продала того потрібного машиновстаткування вартости лише на 250 000, тобто на одну четверту мільйона рублів.

Та в тому то році саме, як згадано СССР видобував природного газу й нафти більше як ЗСА. Так отже, як міркують совєтські фахівці з Держпляну, стало наглядним, що Америці не вдасться зупиняти швидкого зростання совєтської нафтової і газової індустрії. У 1975 році американські фірми, такі, наприклад, як Дрессер Індастріс продали тих сверликів і машин на суму 36 мільйонів рублів, що однак не задовольняє совєтських пляновиків і вони трохи з жалем констатують, що це тільки становить 17 відсотків всього ввозу такого приладдя, вивінування, устаткування, що його в той час мусів імпортувати СССР. І хоч тут, старим звичаєм, ці совєтські експерти не подають який же був високий увесь імпорт устаткування, потрібного для вертіння за нафтою і газом, то ми можемо на підставі відсотків 17 приймати, що в тому році СССР ввіз „технології" на 211 мільйонів вартости.

В 1977 році такий імпорт рівнявся сумі 126 мільйонів рублів, з чого на 21 мільйон закуплено в ЗСА.

Совєтський Союз здійснює ролю покупця, але й продає головно для т. зв. соціялістичних країн, так, наприклад, в роках 1965-1977 СССР продав машин, устаткування, приладів для геологічного обслідування терену на 890 мільйонів рублів і водночас закупив від західніх капіталістів приладдя вартости 734 мільйонів рублів.

Один з совєтських авторів покликається на статтю в лондонській газеті

(*Закінчення на стор. 7*)

Іванна Савицька

СВЯТИЙ МОГО ДИТИНСТВА

(З МОГО ВІКНА)

Святий Миколай, у спогадах мого дитинстви, з'являвся у Лемківському селі оповитий містичною легендою.

Ніхто ніколи не бачив його таємничого приходу, і на білому чистому сніжку не лишав св. Миколай жадних слідів.

Не чути було тоді музики срібних дзвіночків, бо „Рудольф, із червоним носом" сновигав по американських хмарах, а в нас на Лемківщині, з'являлися (хоча невидимо) білі янголи, і в святість тієї містерії я вірила щиро до восьмого року життя.

Дарунків св. Миколай не давав. Горішки, фіґи і яблука, що їхній небесний смак пам'ятаю донині.

Св. Миколай з медяника теж мусів бути в подарунку і його мерехтливі ризи, ліплені з цукру, я обгризала зараз зранку.

Лялька, чи клєцики лежали тут же, біля ліжка, бо не вміщувалися під подушку, а „Зоряний Хлопчина" і „Пригоди Юрчика Кучер'явого" шелестіли обгортками, що їх перегортала удосвіта, спрагнена нових книжечок.

Ще й посьогодні чую шелест паперу і дотепер шовкових шнурочків, що ними Св. Миколай так ніжно і тепло в'язав мої подарунки.

Це ж був найкращий вік, вік дитини, в якому сірість життя ще не існує, а тільки існує казка, що нею хочеться жити ціле життя.

І ось до тієї казки закрався сумнів.

— Ти віриш у Св. Миколая, — сказала якось необачно старенька вже няня. Така велика і віриш в якісь небелиці...

Я спалахнула образою і відвернулась від няні. Св. Миколай, вчувши такі слова, міг би минути нашу хату, міг би в цю ніч не прийти.

Та ні, няня вже дуже стара, сама не знає, що говорить.

І в мене зродилось бажання — довго, довго не спати, зловити Миколая за ризи і покликати няню на свідка.

Був зимний, грудневий вечір, оповитий ніжністю леґенди, і за віру у святість леґенди я вирішила всю ніч чувати.

І ось несподівано біля півночі, рипнули двері, чи вікно, і я вчула виразно тихі кроки, і шелест небесного паперу і доторк невидимих рук до моєї постелі.

Серце товклося, кудись з грудей виривалось, і я, мов у гарячці, вхопилась за теплі руки...

І в цьому моменті, в тій драматичній хвилині пирснула на дрібненьки куски банька дитячої уяви, приснула казка, що нею хотілось жити ціле життя.

Щаслива казка дитинства.

Либонь, не приходить тепер Св. Миколай в Лемківські села.

Біле сніжне павутиння покрило там поле і ліси. І все заснуло, мов у казці...

І так, як в казці, я вірю, одного дня, з'явиться несподівано Лицар на білому дикому коні, відгорне сонну заслону, і збудить нашу Лемківщину з довгого сну...

З МИСТЕЦТВА

Виставка Ярослава Стадника

У часі, коли Ярослав Стадник студіював малярство в Італії, панувала абстрактна мода в мистецтві. Коли по роках він переїхав до Америки, побачив, що ця мода минає, і перейшов на предметний стиль, хоч абстрактний тренінґ лишив свою відбитку на його творах, зокрема в композиції барвних площ. Перше, що позитивно вражає на його виставці, це різнородність впливів модерного мистецтва, а друге це різнородність тематики. В його теперішньому стилі можна побачити елементи різних модерних стилів: імпресіонізму, експресіонізму, кубізму, абстракціонізму. Не будемо шукати його оригінальности в цьому еклектичному стилі, але радше в тих мистецьких ідеях, що їх він висловлює своїми картинами. Його тематика дуже широка: від натюрмортів, квітів і краєвидів, почерез жанрові сцени до релігійних композицій. І це позитивно відрізняє його від інших, бо мало є малярів, які малюючи стараються відтворювати на образах всяку тему. Він визнає погляд, що малярство — це колір, і всі його картини компоновані в інтенсивних і яскравих гармоніях барв, які, проте, подані зі смаком і ніде не впадають у банальність або дешевість ефекту. Людські фігури, переважно в оточенні живої природи, трактовані загально і упрощено, але у правильних пропорціях і експресивних позах, також сама природа або її фраґменти, як джерело контемпляції, — показують індивідуальність Я. Стадника на цій виставці у таких картинах, як: „Дівчина в житі", „Осінь", „На дні моря", „Водограй", „Мрія" та інших.

Виставка була відкрита в галерії ОМУА в Ню Йорку від 29-го жовтня до 12-го листопада ц. р.

Любомир Кузьма

Омелян Коваль

ПРОБЛЕМА ВКЛЮЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДСЬКЕ ЖИТТЯ

(Доповідь на Пленарній Сесії ІІІ-го Конгресу СКВУ)

[2]

Питання якости української молодої генерації в діяспорі, яка входить в предмет нашого розгляду до „включення" в організоване українське життя має свої особливості, над якими належить зупинитися.

В нормальних суспільствах є своя виховно-научна система, яка має запевнити державі й народові свідомих своїх громадянських обов'язків членів спільноти й громадян. Духові вартості народу мають повну можливість прищіплюватись молоді при помочі даної системи. Ця система наставлена також і на чужий елемент, який має пройти повний асиміляційний процес, згідно з виховно-навчальною програмою. В тому може не бути жадної інтенції якоїнебудь дискримінації, а прямо тому, що держава, чи приватний сектор, що займається рівнобіжно веденням тієї системи не має на меті ускладнювати собі проблеми. Одинока Канада, що відрізняється від інших країн нашого поселення, де в силу обставин вводиться т. зв. „багатокультурність", яка дає можливість рівночасного ведення народного шкільництва мовами етнічних груп, якщо вони є репрезентовані відповідним відсотком в даній провінції. Це створює вимково добрі умовини для виховного процесу в бажаному для нас напрямку. У всіх інших країнах, тільки завдяки одиницям та громадським організаціям, діє слаба мережа рідного шкільництва, яка не всилі задовольнити потреб нашої спільноти в ділянці шкільництва в цілості нашої діяспори. До того добавляється відсутність потрібної скількости кваліфікованих учителів та нехіть частини напіввідчуженої громадськости до виховування власних дітей в українському національному дусі. Все таки завдяки існуючим рідним школам та ідейним одиницям з-поміж виховників й учителів вдається рятувати певну скількість нашої молоді від неграмотности та відчуження. Втримання і зміцнення існуючої мережі нашого рідного шкільництва, як також вдержування в алярмуючому поготівлі громадської думки про конечність посилання всіх наших дітей до тих шкіл, як також до молодечих організацій, починаючи шкільним віком, є завданням української преси і всіх діючих організацій та установ. В тому научно-виховному періоді необхідно прищепити у вихованців любов до найбільших наших вартостей, якими є Бог і Україна, як також подбати про засоби, щоб ці вартості могли плекатися впродовж цілого життя. Цими засобами є любов до української книжки й друкованого слова взагальному. Вироблення в дітей звички читати українське друковане слово забезпечить за нашою спільнотою джерело української духовости, яким є література й культура взагальному. Без почитности української літератури й преси наша духовість заникне, а джерело, не маючи припливу — висохне. В цьому середникові лежить також ключ до пізнішого „включення" молодої людини в організовану українську спільноту.

Ще гірше стоїть у нас справа на відтинку середнього шкільництва. Тут маємо вужчу мережу курсів українознавства, з яких не всі доходять до матури. Колишні численні ґімназії в повоєнних німецьких таборах були повністю ліквідовані, але з них вийшло кілька тисяч молодих людей, що відтак кінчали середню і вищу освіту. Це переважно теперішня провідна частина нашого організованого суспільства, якщо не рахувати старшої ґенерації з України і частини з рядів старшої української еміґрації. Рятує дещо доплив української інтеліґенції Мала Духовна Семінарія в Римі і подібна в Прудентополі, Бразилія і деякі Колеґії в Канаді. Семінарії, однак, обмежені тільки до хлопців під кутом священичих покликань. Маючи учителів-патріотів, Семінарія в Римі дала вже українській спільноті кілька сотень абітурієнтів та кілька священиків. В порівнянні з потребами керівної української верстви в нашому суспільстві це, без сумніву, невистачальне.

Існування Українського Вільного Університету, Українського Католицького Університету в Римі і катедр Українознавства при чужинецьких Університетах вимагало б наявности кожнорічно хоч сотні молодих людей з закінченою українською повною середньою школою, веденою високоякісними педагогами і гарячими патріотами. Без того немає перспектив для вирощення дійсних українських учених, бо саме тільки знання української мови нам їх не дасть. Катедри при чужинецьких високих школах можуть нас коштувати вдесятеро стільки, як нас коштують тепер, але проблем української науки нам не розв'яжуть, якщо ми не будемо здібні їх обсадити нашими ученими, які спрагнені шукання української правди, а не обмежені до повторювання заложених концепцій про варязьке походження нашої держави та нездібність українського народу собою керувати. А вже вершком цинізму такої науки є оплюгавлювання при помочі ґастрольних професорів нашої козацької доби, яку, коли йдеться про запорозький Орден, кваліфікується як „гомосексуалістів". Це явище знецінювання нашої історії відоме вже в минулому і про нього писав Т. Шевченко у своєму „Посланні до мертвих, живих і ненароджених", отже і до нас: „Якби ви вчились, так, як треба, То й мудрість би була своя", або „По німецькому показу і заговорили, Так, що й німець не второпа, Учитель великий". Історія, як видно повторюється, коли з наказу Москви спотворений український правопис пропонується для вжитку на еміґрації. Ці симптоми наукового порядку є ніщо інше, як осторога для нашої спільноти і постулят зміцнити в першу черґу українське високе шкільництво й українську науку, на яку повинні б взоруватися чужинецькі наукові центри, а не навпаки. Отже, заснування і ведення української цілоденної ґімназії є справою бути, чи не бути українській вільній науці.

Українська вільна наука потребує також включення молодих наукових сил сформованих в українській середній, а відтак на високих школах, щоб підняти її на найвищий ступень, а при тому забезпечитись перед шкідливою інфільтрацією з ворожих джерел. Досвід з Енциклопедією Українознавства, при всіх своїх осягах і заслугах, допустилась концепційно шкідливих статтей про „спадковість державної влади від УНР до УССР", а тепер недавно помістила „гіпотези" про неіснування СВУ-СУМ в Україні, прийнявши ворожу версію про те, що ті заслужені історичні визвольні організації були створені в ҐПУ. З такою „наукою" ми можемо скоро опинитися на роздоріжжі нашого буття, підірвати віру в Україну і її провідну верству, а також обеззброїти ідейно нашу молодь. Включення цієї молоді в українське організоване громадське життя буде позбавлене притягаючої сили й атрактивности.

Ми ще не добилися такого рівня, щоб, у подібних до наведених тут випадків, громадська думка могла невтралізувати шкідливі наслідки і виправляти помилки. Деякі заяви групи фахівців не були прийняті до поміщення в українській пресі, а в інших випадках не було навіть реакції з боку компетентних науковців. Тому є необхідно впровадити в життя Закон громадської думки, якого називають законом тяжіння в політичній історії, а відомо, що в фізиці закон тяжіння є силою, що спричинює рух. Нам потрібно руху, щоб вивітрити шкідливі наноси в нашу історичну науку.

У розгляді чинників, які сприяють включення нашої молоді в організоване життя української спільноти, не малу ролю відіграє наше релігійно-церковне життя. Добрий священик-патріот, — це найкращий виховник в громаді. Він має вплив і на родини, і на молодь, і на громадське життя. З практики можу твердити, що найкращі осередки молоді були там, де була співпраця душпастиря з виховниками і батьками. Уся молодь з душпастирства була в неділю в церкві однаково як і на сходинах, брала участь в таборуванні і читала свою пресу й книжки. В такому осередку молодь не тільки включалася в громадське життя, але також перебирала керівні функції. Церква — це та моральна сила, яка дає найкращу рецепту на виховання. Закон любови Бога і ближнього та пошана батьків, як також заборона робити кривду, чи поповняти злочини є формуючими чинниками, так для характеру, як і для світогляду. Поєднання національного з релігійним, що довершилося за часів св. князя Володимира і Ярослава Мудрого, залишилося й до наших днів твердим фундаментом суспільних відносин і нашої духовости. Якже ж шкідливо і деправуючо може діяти на молодь факт непошани до свого найвищого Ієрарха з боку йому підлеглих, факт підпорядкування чужим наказам за поминенням Голови своєї Помісної Церкви.

Продовження буде

ПРОТОКОЛ

29-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яка відбулася в місті Піттсбургу, Пеннсильвенія в готелі The Pittsburgh Hilton, Gateway Center

починаючи від 22-го травня до 27-го травня, включно — 1978 р.

7. ЗВІДОМЛЕННЯ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ

Звіт головного предсідника Йосипа Лисогора

(Продовження з попереднього числа)

(4)

Наш Союз все ще є власником будинків під числами 77-83 на Гренд Стріт, Джерзі Сиiті, де була раніше Головна Канцелярія УНС. Ми переговорювали протягом року про продаж того будинку, але охочий купити його зрікся, тому, що місто не дало дозволу на знищення домів під числами 77 і 79 на Гренд Стріт. Історичне Товариство на долині Джерзі Сиiті вважає, що ті будинки мають історичну вартість і переконало місто, щоби воно заборонило зруйнування тих будинків. Маємо надію, що місто змінить вн6едовзі своє рішення. В міжчасі ми стараємося продати ту посілість.

Загальні заввагн

Як братська організація, що її призначенням є допомагати нашим людям, зокрема, тому, що ми — найстарша, найбільша і найбільш відома українська фінансова організація в українському суспільстві, ми знаходимось під постійним натиском, щоби організаційно й індивідуально брати участь в усіх родах діяльности місцевого, крайового і міжнародного рівня. Очевидно, ми з захопленням приймаємо ту відповідальність. Ми палко підтримуємо і є членами Світового Конґресу Вільних Українців, Українського Конґресового Комітету Америки, Комітету Українців Канади і Злученого Українського Американського Допомогового Комітету. Я тепер працюю, як віцепрезидент СКВУ і є членом Екзекутиви УККА та ЗУАДК.

У 1976 році я був крайовим головою Українського Комітету для відзначення 200-річчя Америки, який спонзорував програму у Вашінґтоні з нагоди 200-річчя Американської Революції та 100-річчя українського поселення. Цей Комітет співпрацював із різними українськими групами в цій країні та спонзорував місцеві імпрези. Союз причинився до тих історичних святкувань дводенним фестивалем української пісні, танку і музики 21-го і 22-го лютого у Шамокіні, Па., місці народження Українського Народного Союзу. Та імпреза знайшла широкий розголос в усіх засобах комунікації у тому вугільному районі та причинилася до значного зросту зацікавлення українською культурою і історією. Вона дала поштовх філядельфійській телевізійній станції передати не тільки поважну частину нашої імпрези, але й історичні дільниці українців в Шамокіні. Згодом у тому самому році та сама станція фільмувала наші імпрези на „Союзівці". Той матеріял був згодом включений до півгодинної спеціяльної історичної програми на телебаченні у Філядельфії і в обширі Ню Йорку.

Взагалі протягом минулих чотирьох років ми послідовно підтримували всі патріотичні, релігійні, виховні, професійні і громадські організації, які були присвячені справі української волі та національної ідентичности. У Канаді, наш головний директор, сенатор Павло Юзик, був у першому ряді численних українських заходів, як член Комісії прав людини у Секретаріяті СКВУ, як член КУК, як канадський сенатор і відомий міжнародний діяч у національних справах. У З'єднаних Стейтах, члени нашого Головного Уряду д-р Мирон Куропась, який був спеціяльним асистентом для етнічних справ за урядування президента Форда, Тарас Шмагала, який був репрезентантом сенатора Роберта Тефта мол. в Огайо, Евген Іванців, який працював у Вашінґтоні у штабі сенатора Джеймса Баклі, тепер сенатора Гарріса Г. Шмітта, всі вони причинялися своїм престижем і особистим впливом до успіху активности цілої громади. Вони значно спричинилися до успіху багатьох наших дій на крайовому рівні. Зокрема ті три діячі, плянували і здійснювали нашу Вашінґтонську програму у травні 1977 р. в обороні членів українського руху спротиву в Советському Союзі. Добре приготований інформаційний матеріял був поширений між усіх членів Конґресу. 18-го травня 1977 р. відбулося вечірнє прийняття у гостинного сенатора Роберта Дола на Капітолі. Тоді було там присутніх 31 сенаторів із численними конґресменами та лідерами етнічних груп. Ту імпрезу, що її зорганізував наш Союз, треба вважати за одну з найбільш успішних програм, яку виконали українці в цій країні.

У Канаді ми відзначили 80-річчя відвідин о. Нестора Дмитрова у Давфині, Манітоба, 1897 р. Діючи під суґестією Митрополита Максима Германюка із підтримкою місцевого Комітету у Валлей-Рівер наш Союз скомунікувався з відомим скульптором Левом Молодожанином, щоби той створив погруддя о. Нестора для поставлення його недалеко Хреста Волі у Валлей Ривері. Той пам'ятник відкрив і посвятив Митрополит Германюк на величавій церемонії в неділю 1-го серпня 1977 року. Сенатор Юзик, Іван Геврик і я були присутніми і взяли активну участь у церемонії. Коло 300 осіб були свідками програми. Та церемонія була частиною програми 12-го Канадського Українського Крайового Фестивалю, який відбувся у Давфині 29, 30 і 31-го липня та 1-го серпня.

У 1975 році моя дружина і я мали особливу честь служити, як господиня і господар 10-го Канадського Українського Крайового Фестивалю вдруге. Раніше ми втішалися тим особливим привілеєм у 1973 році.

Наша організація сильно підтримувала спеціяльні дії, що їх заплянували і виконали наші молодечі групи під час Олімпійських ігрищ у Монтреалі у 1976 році. Ми покрили кошт літератури, використаної для поінформування відвідувачів ігрищ про антиукраїнські дії в Советському Союзі.

Важливою подією були відвідини у нашій Головній Квартирі нашого Патріярха, Блаженнішого Кардинала Йосифа Сліпого. Представники міста Джерзі Сиiті передали Блаженнішому церемонійні ключі від міста.

Ми дальше стрічалися і нараджувалися з іншими українськими братськими Союзами про тіснішу співпрацю у користь нас всіх. Я переконаний, що такі зустрічі й дискусії можуть бути продуктивними, якщо вони добре підготовлені і переведені. Проблема можливої злуки заторкнено в інформаційних розмовах, але без конкретних результатів.

Від трьох років я брав участь у розмовах, які можуть довести до встановлення українських курсів в Каліфорнійському університеті у Барклі. У 1975 р. у товаристві пп. Юліяна Ревая і д-ра Володимира Душника я відвідав той університет і стрінувся з тамошніми керівниками, з якими ми розглядали можливості у тій престижевій науковій установі. Не зроблено тоді великого поступу і ті заходи продовжують впливові особи. Здається, що найбільшою перешкодою для реалізації того проєкту є проблема придбання на це фінансів.

Як члени Крайового Братського Конґресу Америки ми беремо участь у щорічних нарадах Конґресу, що відбуваються у різних містах. Триденна зустріч уможливлює нашим представникам знайомитися із крайовими урядовцями братських організацій та обмінятися думками про подібні проблеми, як теж конфронтувати наші справи з їхніми. Я брав участь у Конґресовій програмі 89-го Конґресу у Сінсіннаті, Огайо, у 1975. Наш головний касир пані Уляна Дячук і головний радний Тарас Шмагала брали участь у тому зібранні. Пані Марія Вобечко, наш член і, як президент Братського Конґресу в Огайо, передала привіт делеґатам від своєї організації. У 1976 році я був членом Програмової Комісії 90-го Конґресу.

У 1975 я репрезентував Союз і стейт Ню Джерзі, як представник губернатора Брендона Бирна на церемоніях, присвячених шкільному будинкові Стоні Гілл у Фредонії, Вісканзін, з нагоди крайового Прапорного Дня у честь того будинку. Та школа була приміщенням першого крайового Прапорного Дня 14-го червня 1885 року. Фундація Прапорного Дня купила ту посілість і дарувала її Урядові ЗСА.

Наш Союз брав далі участь у численних стейтових Конґресах а кілька членів нашого Головного Уряду займали поважні становища в різних стейтових Конґресах. Пані Марію Душник було обрано на президента Нюйоркського Братського Конґресу, а наш головний організатор Степан Гавриш став членом Екзекутивної Ради Пенсилвенійського Конґресу.

Я брав також участь у місцевих, стейтових і крайових політичних днях. Як голова Української Секції у Крайовому Демократичному Комітеті, я брав участь у президентській кампанії Джімми Картера. Я брав участь у перевиборі губернатора Брендана Бирна в стейті Ню Джерзі. Я підтримував також Едварда Кача у правиборах і виборах посадника міста Ню Йорку.

У 1977 губернатор Бирн призначив мене до Комісії для Ліберті Стейт Парку. Я прийняв це призначення з уваги на життьєве значення того парку для Джерзі Сиiті і в майбутньому для вартости нашої головної квартири, Українського Народного Дому й української парохіяльної школи. Комісія мала завдання докладно перевірити пляни щодо того парку, перевести публічні зібрання, переговорити з плянувальниками парку, фахівцями від чистоти довкілля та фінансовими експертами, щоби пред'явити губернаторові остаточний звіт разом з нашими рекомендаціями. Комісія, яку очолює Джон Т. Коннор голова Ради „Еллайєд Кемікел Компані" і колишній секретар Торгівлі за президентури Джонсона, зголосила такий остаточний звіт у грудні м.р. Членами Комісії були також Ніколяс С. Інґліш, видатний нюаркський адвокат, Роналд Р. Кнаб, керівник земельних операцій „Пруденшел Лайф Іншуренси Компані", Ноел Мусял, колишній посадник Скач Плейну, який є українського роду й інші.

Після свого перевибору губернатор Бирн призначив мене на почесного члена Інавґураційного Комітету у Ню Джерзі.

У 1976 році мене обрано до Ради Менаджерів „Провідент Сейвінґс Банку", який є шостим з черги найбільшим ощадностевим банком у стейті Ню Джерзі з активами понад 650,000,000 дол. Цей банк має тепер 22 відділи в північній частині стейту і щораз більше розвивається. Заснований у 1839 року є одним з найстарших ощадностевих банків у Ню Джерзі. Я займаю тепер також становище віцепрезидента Торговельної Палати в Джерзі Сиiті і є членом теж однаково „Юнайтед Вей" в повіті Гудзону, як і Дорадчої Служби для Молоді в Джерзі Сиiті. Я є також членом Дорадчої Комісії Українських Студій при Гарвардському університеті.

Висновки

Із звітів урядовців Головного Екзекутивного Комітету, як теж членів Головного Уряду виходить ясно, що наша діяльність і відповідальність дуже широкі, і стосуються не тільки наших окремих членів, але всіх українців. Діяльність, пов'язана із забезпеченням на життя і від нещасливих випадків, „Свобода" і „Союзівка", як теж новий будинок головної квартири вимагають висококваліфікованого хисту, як теж величезних грошових сум, що йдуть в мільйони щорічно. Допомоги виплачувані нашим членам, щорічно зростать. Самі дивіденди нашим членам перевищать у цьому році пів мільйона долярів. Всі ці чинники складаються на силову базу, як є в нашому розпорядженні. Вірю, що ми користувалися нею в минулому з належною інтеліґенцією для добра всіх, що їх це стосувалося. Але тепер стоїмо перед проблемою: як бути в майбутньому? Ви, делеґати на 29 Конвенцію маєте дати відповідь. Очевидячки будемо продовжувати багато дотеперішніх програм. Будемо, очевидно, шукати нових ідей та встановляти нові цілі. Головна ціль, на мою думку, це скріпити наш апарат; мусимо мати більше членів, більше фінансових ресурсів, і краще вишколений фаховий персонал, щоби могти покращати наш економічний, соціяльний і громадський стан.

Все ще існує велике число наших людей і масивний економічний потенціял, що знаходиться поза нашим засягом. Наша боротьба за людські й національні права, за культурні осяги, за збереження Церкви, за справедливість для земляків, і за документацію та популяризацію непофальшованої історії нашого народу не матиме успіху в близькій майбутності, коли тільки 5 чи 6 відс. наших людей візьмуть активну участь у тому змагу. Потребуємо більше людей у нашому таборі. Мудро діючи на цій Конвенції та вибіраючи відданих провідників можемо промостити шлях для енерґійного руху на накреслених рейках. Такий крок зможе не тільки врадувати серця наших членів, але й скріпити надії наших земляків скрізь, де вони живуть.

Our Association still owns the properties at 77 through 83 Grand Street, Jersey City, our old headquarters. We had negotiated a sales agreement about one year ago but the buyer withdrew from the deal because the city would not issue permits for the demolition of the two old buildings at 77 and 79 Grand Street. The Historic Society in downtown Jersey City considers these two structures as historic buildings and they influenced the city not to permit their destruction. We are hoping that the city will reconsider this decision in the near future. In the meantime we are again actively offering the property for sale.

General

As a fraternal society dedicated to the welfare of our people and particularly since we are the oldest, largest and most affluent financial organization in the Ukrainian community we are under constant pressure to become organizationally and individually involved in all types of activities on local, national, and international levels. Of course, we accept these responsibilities with enthusiasm. We are strong supporters of and members of the World Congress of Free Ukrainians, the Ukrainian Congress Committee of America, the Canadian Ukrainian Committee and the United Ukrainian American Relief Committee. I presently serve as a vice-president of the World Congress of Free Ukrainians Secretariat, and on the Executive Boards of UCCA and UUARC.

In 1976 I was national chairman of the Ukrainian Bicentennial Committee that sponsored a program in Washington, D.C. on the occasion of the 200th Anniversary of the American Revolution and the 100th Anniversary of Ukrainian Immigration to America. This Committee also cooperated with and assisted Ukrainian groups throughout the country in sponsoring local events. Soyuz's contribution to this historic occasion was a gala two-day festival of Ukrainian songs, music and folk-dancing that was presented February 21 and 22, in Shamokin, Pa., the birthplace of the Ukrainian National Association. This program was well publicized in the media in the entire Anthracite Region and it sparked considerable interest in Ukrainian culture and history. It inspired a Philadelphia television station not only to film major portions of our program but also historic Ukrainian sections of Shamokin. Later in the year, the same station filmed activities at Soyuzivka. The material was subsequently included in two half-hour documentary specials that were presented on TV in the Philadelphia and New York City areas.

All during the past four years we steadfastly supported all patriotic, religious, educational, professional and civic organizations that were dedicated to the cause of Ukrainian freedom and national identity. In Canada, our Supreme Director, Senator Paul Yuzyk, was in the forefront of numerous Ukrainian efforts as a member of the human rights committee of the World Congress of Free Ukrainians, as a member of the Canadian Ukrainian Committee, as a Canadian Senator, a university professor, and a recognized international leader of ethnic causes. In the United States members of our Supreme Assembly including Dr. Myron Kuropas, who served as Special Assistant to the President for Ethnic Affairs in the Ford Administration, Taras Szmagala, who was Senator Robert A. Taft's representative in Ohio, and Eugene Iwanciw, who served on the Washington staff of Senator James L. Buckley and now on Senator Harrison H. Schmitt's staff, all lent their prestige and personal influence in support of worthy community efforts. They made significant contributions to the success of many of our activities on the national level. In particular these three members planned and carried out our Washington program in May 1977 on behalf of Ukrainian dissidents in the Soviet Union. Well-prepared informative and educational material describing the plight of the Ukrainian dissidents and freedom fighters was distributed to all members of Congress. A reception hosted by Senator Robert Dole was held the evening of May 18, 1977 in the Capitol Building. Thirty-one senators attended together with numerous congressmen and leaders of ethnic groups. This undertaking by our Association is rated as one of the most effective programs ever sponsored by Ukrainians in this country.

In Canada we commemorated the 80th Anniversary of the visit of Father Nestor Dmytriw to the Dauphin, Manitoba area in 1897. Inspired by suggestions from Metropolitan Maxim Hermaniuk and supported by the local committee at Valley River our Association commissioned our renowned sculptor Leo Mol (Molodozhanyn) to create a bust of Father Nestor and to design the monument for erection near the Cross of Freedom in Valley River. The monument was unveiled and dedicated by Metropolitan Hermaniuk at an impressive ceremony held on Sunday, August 1, 1977. Senator Yuzyk, John Hewryk, and I were present and took part in the proceedings. About 300 people witnessed the program. The dedication was part of the program of the 12th Canadian Ukrainian National Festival which was held in Dauphin July 29, 30, 31 and August 1.

In 1975 my wife and I had the unique honor of serving as Hospodynia and Hospodar of the 10th Canadian Ukrainian National Festival for the second time. We had previously enjoyed this highly valued privilege in 1973.

Our organization supported the special actions planned and carried out by Ukrainian youth groups at the Olympic games held in Montreal in 1976. We financed the cost of literature used to inform visitors to the games about the anti-Ukrainians practices in the Soviet Union.

A noteworthy event for us was the visit at our Headquarters in 1976 of our Patriarch, His Beatitude Josyf Cardinal Slipyj. Ceremonial keys to the city were presented to His Beatitude by Jersey City officials.

We continued to meet and consult with our Ukrainian fraternal societies on ways and means to bring about closer cooperation for the benefit of all concerned. It is my belief that such discussions and meetings can be productive if they are properly planned and guided. The subject of mergers was touched on in informal discussions but with not visible results.

For the past three years I have been involved in discussions that might lead to the establishment of Ukrainian courses of study at the University of California at Berkeley. In 1975, in company with Mr. Julian Revay and Dr. Walter Dushnyck, I visited the university and met with officials with whom we explored such a possibility at this prestigious educational institution. Not much progress was made then and since, but efforts by a number of influential persons are continuing. It appears at this moment that the main obstacle holding back definitive action is adequate funding.

As members of the National Fraternal Congress of America we participate each year in the annual congresses held in different cities. The three-day affair affords our representatives opportunities to meet and visit with national officers of fraternals and to discuss the many similar problems that our societies are confronted with. I participated in the Congress Program of the 89th Congress held in Cincinnati, Ohio, in 1975. Our Supreme Treasurer, Mrs. Ulana M. Diachuk, and Supreme Advisor Taras Szmagala attended this meeting. Mrs. Mary Bobechko, our member as President of the Ohio Fraternal Congress that year, extended greetings to the Delegates on behalf of her state organization. In 1976 I was a member of the Program Committee of the 90th Congress.

In 1975 I represented Soyuz and the State of New Jersey as Governor Brendan Byrne's representative at ceremonies dedicating the Stony Hill schoolhouse in Fredonia, Wisconsin as a national Flag Day Shrine. The school was the site of the first Flag Day celebration held on June 14, 1885. The property had been acquired by the Flag Day Foundation of the National Congress and donated to the United States Government.

Our Association continued its participation in a number of State Congresses and several of our Supreme Assembly officers hold posts in their respective state Congresses. This past year our Vice-Presidentess, Mrs. Mary Dushnyck, was elected President of the New York Fraternal Congress and our Supreme Organizer, Stephen Hawrysz, became a member of the executive board of the Pennsylvania Fraternal Congress.

I personally was also active in local, state and national political affairs. As chairman of the Ukrainian section of the Democratic National Committee I participated in the presidential campaign for Jimmy Carter. I took part in the campaign to re-elect Governor Brendan Byrne of New Jersey. I also supported Edward Koch in his primary and election campaigns for Mayor of New York City.

In 1977 Governor Byrne appointed me to the Liberty State Park Commission. I accepted this appointment because of the vital importance of this park to Jersey City and to the future value of our headquarters building, the Ukrainian Center and the Ukrainian parochial school property. The Commission's responsibility was to thoroughly review the proposed plans for the park, to hold public meetings, to confer with park planners, environmentalists and financial experts for the purpose of submitting a full report of its findings to the Governor together with recommendations. The Commission, headed by John T. Conner, Chairman of the Board of Allied Chemical Company and former Secretary of Commerce in President Johnson's cabinet, submitted such a final report last December. Members of the Commission included Nicholas C. English, a prominent Newark attorney, Donald R. Knab, head of Real Estate operations at Prudential Life Insurance Company, Noel S. Musial, former Mayor of Scotch Plains who is of Ukrainian descent, and others.

After his re-election Governor Byrne appointed me as an honorary member of the New Jersey Inaugural Committee.

In 1976 I was elected to the Board of Managers of the Provident Savings Bank which is the sixth largest savings bank in the state of New Jersey with over $650,000,000 in assets. The bank at present has 22 branches in the northern part of the state and is expanding. Founded in 1839 it is the oldest savings bank in New Jersey.

At present I am also serving as a vice-president of the Jersey City Chamber of Commerce and a committee member of both the United Way in Hudson County and the Youth Consultation Service in Jersey City. I am also a member of the Visiting Committee for Ukrainian Studies at Harvard University.

Conclusion

From the reports of the Supreme Executive Officers and the members of the Supreme Assembly it is clearly evident that our activities and responsibilities are a broad and far-reaching operation affecting not only our individual members, but all Ukrainians. Our life and accident insurance business, the Svoboda and Soyuzivka operations, and the new headquarters building involve highly specialized skills and tremendous sums of money running into millions of dollars yearly. Benefits paid to our members have been increasing continually. Dividends alone to be paid to members this year will exceed one-half million dollars.

All of these factors comprise a power base that is at our complete disposal. I believe that in the past we have used it well and with reasonable intelligence for the good of all concerned. But now the problem facing us is — what about the future? You delegates at the 29th Convention will have to provide the answer. Obviously we will continue many of our present programs. We, of course, will probe for new ideas and will establish new objectives. The paramount goal, in my opinion, has to be the strengthening of our apparatus. We must have more members, more financial resources, and more highly trained and qualified personnel if we are to improve our economic, social, political and community status.

There still are large numbers of our people and a massive economic potential that is outside our orbit. Our struggle for human and national rights, for cultural identification, for the preservation of our church, for justice for our kinsmen, and for the documentation and popularization of a factual and honest history of our people will not be victorious in the foreseeable future with only five or six of our people actively involved. We need more people in our camp. By acting wisely at this Convention and choosing dedicated leaders we can set the stage for vigorous movement along those lines. Such a step will not only cheer the hearts of our members but will lift the hopes of all our kinsmen everywhere.

До свого надрукованого звіту гол. предсідник Й. Лисогір подає сумарично огляд сказаного у звіті, що його одержали делеґати. Зазначує, що фінансово УНСоюз за минулі чотири роки значно зріс. Є він передовою Установою у нашому суспільстві й бере чинну участь у всіх проявах громадського життя, зокрема активізується у крайових Установах, як УККА, КУК, ЗУАДК і СКВУ. На жаль, ми не використали можливостей, щоб приєднати більше членів, бо ледве 5-6 відсотків нашого населення є зорганізоване в українських братських Союзах. Приміщення у Союзовім Домі були винаймлені, а винайм уже починає приносити прибуток. Докладний огляд праці й фінансовий стан УНСоюзу є представлений у звітах.

Звіт заступника головного предсідника д-ра Івана Флиса

It is my pleasure to fulfill this responsibility and place before this convention this report in which I set forth how I worked for the Ukrainian National Association in the past four years, the part I played in the Ukrainian organized community and recite the practices within the framework of our Association which I found existing and which I believe should be changed for the good of this organization.

Community activities

It is my belief that an officer of the Ukrainian National Association, to be worthy of leadership status in our organization, should serve as an activist in his respective community in whatever function the community assigns to him. In accordance with such belief, I served our Ukrainian community in the following manner:

I have served as a functionary in the New York City Ukrainian Congress Committee Branch at all times. I have served as a member of the Board of Directors and as legal adviser to many Ukrainian church, civic, educational, charitable and financial organizations. I have served these organizations bearing in mind their contribution to the total Ukrainian effort.

In the summer of 1976, as representative of the Ukrainian National Association, I served as the chairman of the By-Laws Committee of the Ukrainian Congress Committee of America. This effort cost each of the five members of this committee approximately 175 hours of work. A complete overhaul of the by-laws of this organization was made and presented at the Ukrainian Congress Committee of America convention in October 1976. Most of the said report was accepted with small changes which were requested from the floor.

It was my good fortune to be appointed as the chairman, for the Metropolitan New York City area, of the Ukrainian Bicentennial Committee which also celebrated the Centennial of the Ukrainian Immigration to America. This committee functioned from the spring of 1975 to the end of the year 1976. The accomplishments of this committee were most worthy and shall be written in the annals of the Ukrainians of the New York area. The said committee organized two parades on Fifth Avenue, participated in two July 4th programs sponsored by the City of New York, and participated in two programs at the Rockefeller Center where we endeavored to propagate Ukrainian culture among Americans. This committe also sponsored a most successful performance by the Bandurist Capella from Detroit under the baton of Maestro Hryhorij Kytasty. The most outstanding accomplishment of this committee was, however, the "Yarmarok," a Ukrainian Street Fair. It was a first in New York City Ukrainian history. Thousands of Americans learned about our culture from a continuous two and a half day performance of Ukrainian dances, song and music and highlighted by Ukrainian foods and good old Ukrainian Hospitality. The exhibitions of artistic talent and the innate charm of the Ukrainians was unforgettable. The "Yarmarok" is now an annual affair sponsored by St. George's Ukrainian Catholic Church. The time devoted to this committee can not be estimated. At times it enveloped my entire office. The committee performed a memorable job with the entire Ukrainian Community cooperating.

Activities on behalf of the Ukrainian National Association

The New York Okruha of which I was chairman for thirteen years, now being led by Mykola Chomanczuk, a devoted UNA worker, has always received my full support. My cooperation with this group shall continue.

Each and every year, I have endeavored to organize my quota of new members for the Ukrainian National Association and have encouraged others to do likewise.

My visits to various districts, such as Rochester, Utica, Syracuse, Allentown, Pittsburgh, Youngstown, Chicago, Perth Amboy, Baltimore, Passaic, Boston and others, have been reported upon in the Svoboda and in the Ukrainian Weekly. I shall not dwell upon them. I must add that my reception by the members of these districts has been most cordial, friendly and fraternal.

I have attended the annual meetings of the New York Fraternal Congress and have helped wherever possible to propagate the good name of the Ukrainian National Association.

I have served as President of the Taras Shevchenko Branch 267 for the past 18 years. This branch has shown a continued growth in membership.

As a pre-requisite, I have attended all the meetings of the Supreme Assembly and of the Supreme Executive Committee and have, where requested, rendered my opinion on matters, bearing in mind the good of the Ukrainian National Association.

Major projects on behalf of the Ukrainian National Association

One: election recount:

The Philadelphia Convention had not ended when the Convention Presidium of which I was the chairman, had placed upon it the grave responsibility of performing a recount of the votes cast by the convention delegates for the various candidates for offices in the Supreme Assembly. Much time and effort was required for this task. Upon performing a preliminary survey of votes cast, it became evident that a complete recount was necessary, since a definite pattern of misconduct was apparent. The persons chosen to aid me in this recount were carefully selected and represented all the major interest groups in the Ukrainian National Association. Our political parties and non-political interests as well as members of the Election Committee and of the Convention Presidium were chosen for the task. I extend my sincere thanks to Messrs. Wolodymyr Lewenec and Nicholas Bobeczko who had been members of the Elections Committee and to Messrs. Andrew Zabrodsky and Iwan Skoczylas who had been Secretaries of the Convention Presidium for their help and advice in performing the recount. They all performed admirably.

A full report of our findings was printed in the Ukrainian and English languages in the Svoboda and in the Ukrainian Weekly. Anyone desiring a copy of this report can obtain same from me during this convention. I stand ready to answer all questions relative to the recount, either in private or on the floor of the convention.

Two: amendment of By-Laws:

The results of the above recount of votes led me, and many others members of the Supreme Assembly as well as most of our general membership, to conclude that we must adopt definite safeguards to prevent a repetition of that which occurred at the Philadelphia Convention. A special committee was formed for this purpose by the Supreme Assembly at its 1976 Annual Meeting, and I was appointed its chairman.

Since I was most familiar with the flaws in our prior election practices, the committee allowed me to work up a preliminiary set of rules and regulations for their consideration. The committee then acted upon it. A meeting with the representatives of the voting machine company was arranged in Pittsburgh with the help of Supreme Advisor and this Convention Committee Chairman, Andrew Jula. The final touches were then put on the preliminary plan amending same after duly considering the many valuable suggestions made by members of the special committee and taking into consideration the mechanical capabilities of the voting machines. The Supreme Assembly tentatively approved the proposed plan for submission at this convention for adoption. The committee, to save time at this convention, caused the proposals to be printed twice in the Svoboda and in The Ukrainian Weekly, and a copy thereof was handed to each delegate upon registering. It is my hope that the entire proposal was accepted by the convention delegates before you fellow delegates have an opportunity to read this report.

Three: New Building Committee

It has also been my pleasure to serve with Supreme Controller Iwan Wynnyk and Supreme Advisor Taras Szmagala on a "New Building Committee" appointed by the Supreme Assembly. It is hoped that the suggestions of this committee helped in the ultimate solution of some of the problems presented by our Ukrainian Building.

Four: special committee:

The Supreme Assembly, at its 1977 Annual Meeting, appointed me to the chairmanship of a special committee to examine the causes of, and make recommendations for the solution of, the misunderstanding existing between the office of the Supreme President and the office of the Editor-in-Chief as to the jurisdiction of their respective offices. Many days of work went into gathering the necessary evidentiary material by the members of this committee, including interviews with the parties concerned and other employees of the Svoboda, culminating in a final report of findings and recommendations. This report was presented to the parties concerned, the Supreme Executive Committee and to each member of the Supreme Assembly. The Supreme Auditing Committee received a copy of the said report to enable it to follow up on compliance by the parties concerned with the recommendations submitted by this special committee.

My concern

One: The Supreme Assembly:

I believe that all members of the Supreme Assembly are devoted to the ideals for which the Ukrainian National Association was formed and for which it exists today. However, I believe that as a group, the Supreme Executive Committee, the Supreme Auditing Committee and the Supreme Advisors have lost sight of the functions assigned by our by-laws to each group.

It is easy enough for the Supreme Advisors and Supreme Controllers to pass resolutions at annual meetings, which resolutions are difficult or impossible to implement. It is even easier to criticize the acts of the Supreme Executive Committee than to formulate a directive for the Supreme Executive Committee to follow in the absence of a general plan of action.

This criticism of the actions of the Supreme Executive Committee and the resulting defenses which are reported verbatim in our Svoboda are a joy and delight to our enemies. Many sections of such debate are reprinted out of context, or are entirely misinterpreted which leads non-members and members alike to conclude that mayhem alone dwells within our walls.

The solution lies in more frequent meetings of the Supreme Assembly. The opinion of each member of the Supreme Assembly should be sought in the resolution of any major problem which faces the Ukrainian National Association, if not in open meeting, then at the very least, the problems should be discussed by mail or telephone. Opinions of all members of the Supreme Assembly should be heeded. If the members of the Supreme Assembly played a larger role in the decision making process, there would be less room for criticism of the decisions made by the Supreme Executive Committee.

Two: The Supreme Executive Committee:

I have been present at each and every meeting of the Supreme Executive Committee. In my opinion, the Supreme Executive Committee too does not meet often enough. The Supreme Executive Committee meets more often to ratify that which has already been done by the working executives composed of the President, Treasurer, Secretary and Organizer and less often to act on a plan to guarantee a better handling of a given problem.

Three: My Greatest Concern — The Organizational Disaster:

The financial growth of our association shall be reported upon by other supreme officers. It appears to be most satisfactory and rests in the capable hands of our Treasurer.

What is of utmost concern to me is the repetitious loss in net active membership which the UNA has experienced during the past four years. You may argue that the loss of 589 members in 1974, 1,1437 members in 1975, 820 members in 1976 and 667 members in 1977, is not alarming in view of our 68,000 total active membership. You are right, but my concern is not with the number of members lost each year, but with our ready acceptance of an annual loss, year upon year, without examining the causes thereof and instituting remedial actions therefor.

I believe it to be the responsibility of the Supreme Executive Committee to propose alternative plans for the elimination of our annual losses in membership. Then it should be the function of the Supreme Assembly to advise, counsel, amend, and adopt such a plan and instruct the Supreme Executive Committee to take definite steps and follow a clearly identifiable policy in relation thereto.

We, this includes the entire Supreme Assembly and the entire membership, presently accept annual losses in the hundreds. How long will it be before we acquiesce in losses in the thousands? How long will it take us to dissipate the major portion of our membership and thus relegate our "biggest and strongest" Ukrainain Soyuz to an inferior, subordinate and ineffective status?

We must examine the causes of the failure of our organizational policies during the past four years and determine if such failure is due to our form of organization structure, or if it is dure to our organizational methods.

If the fault lies in our structure, we should be ready to adopt more modern administration policies such as are followed by other fraternals in administering their membership, their every day business, and the dispensation of aid to communities wherein their members reside, for cultural, social and other purposes.

If the fault lies in our organizational methods, then again we must face this contingency and take corrective action. Keeping in mind the good of the Ukrainian National Association and the good of the entire Ukrainian American-Canadian community, we should adopt a definite plan for our organizational department to follow. Hiring of professional, well paid regional organizers, may be the answer to this problem.

The blood flowing in the veins of this body is the membership. The Ukrainian National Association is the body. Without new blood the body will wither and die.

Solution of this emergency can not wait.

Four: Token insurer

It is my belief that we must change our present policy of serving only as a token insurance company. Most of the insurance held by Ukrainians is with other commercial companies. As a token satisfaction of their desire to keep in touch with their national roots, Ukrainians take out a $1,000.00, $2,000.00 or at most a $5,000.00 insurance policy with the Ukrainian National Association and this only after much effort on the part of the local secretary or organizer. If the Ukrainian National Association intends to serve its function to the fullest as an insurance company and as the most powerful and influential Ukrainian fraternal organization, we must strive to step into the shoes of the primary insurer, enabling our members to purchase from the Ukrainian National Association the insurance they need for the total protection of themselves and their families. We must not only increase the varities and scope of our insurance policies, but the amounts of maximum insurance as well. If we do not take steps to accomplish this, we will stagnate, if not die.

Summary

It would please us all greatly if our organization grew as well in membership as it does financially. Let us take every step necessary to assure a continued growth in membership. Our organizational department must receive our primary attention. This is a must and should receive the primary attention of the newly elected Supreme Assembly.

It would also please us all greatly if our membership knew that all of the officers of the Supreme Assembly lived and worked in fraternal harmony for the good of the Ukrainian National Association. This can be accomplished easily if we would require each officer, controller and adviser to act in accordance with the tasks assigned to his office by our bylaws and general practice. The entire Supreme Assembly should be involved in decision making and problem solution at more frequently held meetings.

It would be even more pleasing to see the members of the Supreme Assembly act at all times in accordance with the trust placed in them by the convention delegates bearing in mind only the good of the Ukrainian National Association. All other affiliations and interests should be subservient to this common good.

And it would be most pleasing for all of us to see the name of the Ukrainian National Association regarded as highly in the minds of all Ukrainians as it so rightfully deserves.

Let us all strive for it.

До друкованого звіту, що є у книжці Звітів заступник гол. предсідника д-р Іван Флис додає:

У звіті я з'ясував мою працю за минулі чотири роки, те, що я зробив для УНСоюзу і для української громади у Ню Йорку. Згадав я також про кілька ситуацій, які я зауважив у нашому Союзі й які, на мою думку, треба змінити, щоб Союз зростав і просперував. Наш статут замалі права приписує заступникові головного предсідника, але всі справи, що доручено мені, я виконав. а крім того, багато днів праці витратив я на полагодження справ, які заіснували після попередньої Конвенції, себто на перевірення голосування, що було опротестоване. Крім того, я брав участь у приготуванні правильника для переведення виборів, в комісії в справах нового дому, а, врешті, в комісії, яка мала розглянути контроверсії, що постали між головним предсідником і головним редактором. Деякі ситуації ми повинні змінити для добра нашого Союзу. Одна така ситуація це те, що і Екзекутива і Головний Уряд не засідають частіше. Екзекутива, наприклад, 7 разів до року, а Головний Уряд — раз на рік. В такій ситуації немає часу, щоб порадитися чи вирішити справи, бо деякі програми є вже викінчені й їх вже не можна змінити, а деякі ще в прогресі. В таких випадках замість нарад буває лиш критика. Ще гірше, що такі ,,наради-критика'' є опісля слово-в-слово друковані у ,,Свободі''.Це передруковують інші часописи й виказують, що у Союзі ми не вміємо по-братському жити. Уряд повинен сходитися частіше, щоб радити, а не критикувати, щоб подавати свої ідеї, які повинні бути інкорпоровані у різні програми, в цей спосіб всі члени Голов. Уряду матимуть змогу брати чинну участь в устійнюванні програми праці. Найгірша ситуація існує в ділянці нашої організаційної праці. У друкованім звіті я подав, скільки ми втратили членів в минулих чотирьох роках. Треба перевірити, де є причина, чи у нашій структурі, чи в організаційній програмі праці. Якщо наш Союз буде так втрачати членів, як у минулих чотирьох роках, то незабаром ми не будемо найбільшим союзом. Я не думаю, що наша совість дозволить нам втрачати те, що надбали наші попередники мозольною працею. Союз — це наше суспільне тіло, а кров в тому тілі — це наше членство. Американські Союзи зростають — то тим більше ми маємо можливості росту, а найважливіше — навчімся, як один з одним жити в згоді.

Звіт головного директора для Канади сенатора Павла Юзика

Вже минає вісім років моєї служби для Українського Народного Союзу на пості заступника предсідника, опісля головного директора для Канади, як також голови Канадського Представництва. Я глибоко вдячний членам і провідникам за довір'я,що мені вони виказували, і з ними я тішуся успіхами УНСоюзу. Бажаю, щоб братерський дух все панував у праці, яка приносить великі користі для українського народу.

Тому, що мені не можливо бути присутнім на 29-ій Конвенції з уваги на державні обов'язки, хочу шановним делегатам передати деякі завваги, головно з метою покращання праці.

Загально УНСоюз у Канаді робить порівняльно й пропоріційно такий поступ як УНСоюз у ЗСА в асекураційній ділянці, але в Канаді суми асекурації одиниць стоять майже два рази вище. Доходи в Канаді стоять майже два рази вище. Доходи в Канаді виносять в минулому році поверх 350,000 долярів, що по відіймленні видатків залишає щонайменше суму 175,000 дол. чистого доходу. Треба пам'ятати, що УНСоюз у Канаді зареєстрований як чужинецька фірма, що для українських громадян Канади звучить дуже неприємно і понижуючо.

По довгих роках домагань, у Канаді відновилася канцелярія УНСоюзу, шефом якої став заслужений бувший організатор п. Богдан Зорич. Канцелярія існує тільки від минулого червня. Головний аґент займався цілий час рахунками для канадського уряду, які не були в повному порядку. Отже, зв'язкова й організаторська праця шефа канцелярії не зробила побажаного поступу.

Так, як я все підкреслював, життя й умовини українців у Канаді відмінні від ЗСА. Канада є інша держава зі своїми законами та іншим підходом до життя й справ, хоча маємо багато спільного зі ЗСА.

Щоб успішніше розвинути працю на ширшу скалю, Канадське Представництво мусить мати право автономно діяти, у повній співпраці з Головною Екзекутивою. Мусить бути функціональна канцелярія й мусимо мати бодай двох обласних організаторів, один на східню Канаду й один на західню Канаду. УНСоюз у Канаді є бездомний; поверх 9,000 членів не може показати на свій будинок, тоді, коли маємо масткову вартість коло 10,000,000 долярів. У Канаді повинен бути будинок УНСоюзу, який тримістив би канцелярію, бюра та залю для різних імпрез для членів, а головно для нашої молоді.

Канадське Представництво має повний плян праці на ввесь терен; Це покищо не включає здобуття будинку. Канцелярія мусить бути більша й краща. Організатори повинні підлягати Канадському Представництві. Всі Відділи в Канаді відповідали б за свою діяльність перед Канадським Преставництвом, яке втримувало б постійний контакт з ними через канцелярію. Конечно треба видати ілюстровану книгу Українського Народного Союзу в Канаді й різні матеріяли про Союз українською і англійською мовами. Оголошення й статті про Союз мусять появлятися реґулярно в канадських українських часописах, на радіових програмах і навіть на телевізії. Цими способами українці в Канаді були б краще поінформовані про нашу організацію, що значно допоможе нам поширити членство й діяльність для загального добра українського народу.

Правда, ця широко закроєна праця вимагає фондів, але цих фондів є подостатком в Канаді. Зі самого річного обороту фінансів УНСоюзу в Канаді залишається щонайменше чисто 175,000 долярів. Щоб переводити свої пляни, Канадське Представництво ставить річний бюджет на суму 76,000 долярів, за який буде відповідати Головній Екзекутиві. Але ця сума мусить бути на окремому конті Канадського Представництва в Канаді, а не як було досі.

Ще одна справа. До 1972-го року Канада мала заступника предсідника УНСоюзу. Через ,,лікер лайсенс'' для Союзівки ми втратили цей пост; в заміну маємо головного директора для Канади. Ми хочемо, щоб привернути титул заступника предсідника з Канади, що є поважніше. Засідання Головної Екзекутиви повинні відбуватися бодай кожного другого місяця, а не раз чи два на рік. Якщо ці вимоги будуть здійснені, я бачу велику будучність для УНСоюзу в Канаді. Як ні, будемо далі кульгати. Успіх залежатиме від пристосування до нових обставин.

Леонід Філь — заст. предсідника Конвенції, заявляє з президії, що з доручення Канадського уряду сенатор Павло Юзик виїхав до Европи на Сесію НАТО і тому не міг приїхати на нашу Конвенцію. Його звіт є друкований у Книзі Звітів. Крім того, він передав привітання від себе через головного контролера мгра Івана Геврика. Просить Івана Геврика до слова.

Іван Геврик — головний контролер: Сенатор Юзик виїхав до Европи на засідання НАТО. Він свій звіт написав (є у книжці). ,,Я хочу додати до його звіту, що Народний Союз був створений не тільки на те, щоб заниматися асекурацією, але також боронити наш нарід і його інтереси. Оборонцем українських справ в Канаді і в діяспорі є сенатор Павло Юзик. З доручення Канадського уряду він виїхав на сесію НАТО, яка є остоєю проти найбільшого нашого ворога Москви''.

Д-р Ярослав Падох передає усний привіт від сенатора, якого він зустрічав перед кількома днями у Саскатуні.

Звіт заступниці головного предсідника Марії Душник

The four years between the 28th and 29th UNA Conventions were filled with many memorable events and strivings for the growth and benefit of the UNA and the Ukrainian community as a whole. For UNA women one of the most rewarding experiences, as well as a permanent legacy, was the completion of the Lesia Ukrainka statue now standing on a knoll at Soyuzivka — in the realization of which they played an important role with the UNA Women's Committee.

For this officer, especially remembered in this period were the statue project, the struggle for human rights in which the UNA, Svoboda, and The Ukrainian Weekly played important roles, the Bicentennial, my first visit to my ancestral Lemko homeland, and being elected president of the New York Fraternal Congress.

But initially, we wish to comment on UNA women who continued their organizational efforts, with greater numbers taking part in membership drives and other UNA activities. For example, in 1977 there were 26 women who organized ten or more members, for a total of 527, whereas in 1976, there were 21, who organized 367 members. However, many others organized nine or less members. Even though 1977 was a pre-convention year, this fact may yet be a trend. This officer organized 45 members in this period. We will not duplicate listing all women's organizing statistics as the Organizing Department is showing these tabulations in its report. But it is to be noted that, of all UNA secretaries, 20-25 percent are women, three UNA district heads are women, and women constitute approximately 45 percent of the UNA membership.

This officer, in an endeavor to reach more women in other Ukrainian organizations and acquaint them with the UNA, wrote an article pertinent to women, which appeared originally in "Our Life," magazine of the Ukrainian National Women's League of America, and subsequently in The Ukrainian Weekly and Svoboda. It is also being sent to other women's organizations for use in their publications. As we stated in the article: "...With an increase in members and added resources, it (the UNA) would be enabled to serve and benefit our community in even greater measure. And with more female members, women would wield a significant influence in the UNA. Consequently, in the Decade of Woman, we believe members of other Ukrainian women's organizations, in a spirit of cooperation and reciprocity and for their own self-interest, as well as for the Ukrainian cause in general, should consider joining the Ukrainian National Association, our Ukrainian 'Fortress Beyond the Sea'."

An appeal sent to women secretaries during Women's Year also appeared in Svoboda and The Weekly.

Taking part in UNA District meetings is one of the best opportunities to become acquainted with the UNA membership at the grass roots. Frank discussions, "getting things off their chests" and fraternizing at social gatherings all make for closer ties of brotherhood and sisterhood. However, it is my belief that different officers should take turns attending these meetings to stimulate better attendance and interest. Also, the presence of young people and more women is desirable and necessary. The warm hospitality shown me at district meetings is deeply appreciated. I participated in all meetings of my New York District Committee, where I serve as English press chairman. The 40th anniversary celebration of our Rochester, N.Y. women's Branch 343, St. Ann's Society, where I was the main speaker, was a happy UNA and community event.

This officer served on the following UNA committees: Scholarship, Sports, Cultural and as Chairman of the Women's Committee, in which capacity I was involved in the Lesia Ukrainka statue project from the very beginning to the conclusion in various aspects from fund-raising and collecting $700 worth of ads for the souvenir journal to the dedication.

The Women's Committee arranges annually for one or two youngsters to be sent by the UNA to its children's camps at Soyuzivka. In this regard, I would suggest that branches with treasuries consider sending a needy child or two to the UNA children's camps or its tennis camp, or a workshop.

***

An annual event where this officer serves as UNA representative is the Labor Day Tournament at Soyuzivka, where hundreds of our youth compete in tennis and swimming — a great manifestation, with a steadily increasing higher caliber of competition. The UNA awards many trophies to winners and runners-up in these tourneys. This officer awards an annual Sportsmanship Trophy to a promising young tennis competitor.

I also attend the Ukrainian Cultural Courses graduation ceremonies and student concerts at Soyuzivka.

My other UNA representations included the banquet for Patriarch Slipyj in New York; that of the Women's Assn. of ODFFU; St. Michael Brotherhood anniversary in Auburn, N.Y.; Ukrainian Day in Cleveland to honor UNA pioneers; a Lemko convention; the Ukrainian Medical Assn. of N.A. 25th anniversary banquet; the funeral of Helen Lototsky; St. George's groundbreaking ceremonies and the St. George Academy graduation in New York City, etc. Also, while in Rome I had the honor to have a private audience with Patriarch Slipyj in his Vatican residence.

***

In 1971 Mrs. Irene Pelenska, as head of the World Committee for the Commemoration of the 100th anniversary of the Birth of Lesia Ukrainka, had proposed that the UNA Women's Committee undertake a project to help build a statue of Lesia Ukrainka, Ukraine's foremost poetess, on Soyuzivka grounds. The endeavors of several years culminated with the dedication of the Lesia Ukrainka statue, the work of Mykhailo Chereshniowsky, on September 19, 1976, before an assemblage of 2,000, including Prof. Isydora Borysova, sister of Lesia Ukrainka, the clergy, representatives of Ukrainian American and Canadian organizations, including George Stefanyk, son of writer Wasyl Stefanyk, UNA officers and members from near and far. Following singing of the national anthems, greetings by this officer and sprinkling the ground with soil from Ukraine, the statue was unveiled by Prof. Borysova and blessed by four clergymen. An address was delivered in Ukrainian by Dr. Larissa Onyshkevych entitled "Contemporary Aspects of Lesia Ukrainka's Works," followed by songs by "Moloda Dumka," directed by Semen Komirny, recitations of Lesia Ukrainka's works by Ivanna Kononiw (in Ukrainian) and "Contra Spem Spero" by Natalia Chuma (in English), songs to words by Lesia Ukrainka by the Girls Vocal Ensemble of Lachine, Quebec, led by Tekla Moroz, and remarks by UNA President Joseph Lesawyer. Anna Haras served as M.C. At the conclusion and even during the program Prof. Borysova was besieged by young people and adults alike for her autograph in the souvenir journal.

For their cooperation in the whole endeavor, I wish to thank the other members of the UNA Women's Committee: Ulana Diachuk, Anna Haras, Tekla Moroz, Anna Chopek and Maria Chuchman; also Walter Kwas, Walter Sochan, Dr. John Flis, Antin Dragan and Zenon Snylyk, and especially all those who helped in the collection of funds — Branches and District Committees, and individuals, whom we had already named in our previous Convention report. Thank you one and all. We trust this effort of the UNA and its Women's Committee will contribute toward making the name of Lesia Ukrainka better known as a major literary figure and a force for liberation.

***

As a UNA representative in the UCCA and a member of the UCCA National Council, I was the UCCA speaker at the 60th anniversary of Ukrainian Independence in the Legislative Building in Albany, N.Y., and served as M.C. The program was attended by 700. Also, in connection with the UCCA 60th anniversary of Ukrainian Independence reception in New York City, I invited non-Ukrainian guests to attend, including U.N. diplomats. Participated in Hempstead, N.Y., UCCA Independence program, reciting Lepky's "The 359." Arranged a UCCA cultural program in New York City for American and foreign guests.

***

This officer was involved in several human rights events — participation in the UNA action in Washington, D.C., attended by many U.S. legislators; spoke at several demonstrations and helped get press, TV and radio coverage; attended State Department Human Rights Conference in Washington. Member of International League for Human Rights.

During International Women's Year served on preparatory committee for Ukrainian women's participation in the IWY Conference in Mexico in 1975; helped prepare leaflet, 10,000 of which were distributed in Mexico. Participated in Ukrainian Women's Hunger Strike in Mexico City, which received wide coverage in press, radio and TV. Was interviewed on TV and radio. Ordered to stop leaving literature on Ukrainian women prisoners in Main Conference Hall. Arranged for our delegation to be received by U.S. Ambassador to Mexico.

As a delegate of the National Council of Women, USA, I participated in the United Nations Decade for Women Conference in New York City this spring, in which women from nongovernmental organizations from throughout the world took part.

Served as vice-chairman of New York Bicentennial Committee; invited non-Ukrainian guests to opening of Street Festival at which I was M.C. Sold ads for journal and did final proofreading. Took part in other Bicen events and annual New York City parades, etc.

As member of National Council of Women — USA International Hospitality Committee arranged Ukrainian cultural programs; one such event was attended by 90 women from 33 countries. Another was held this spring with women from 28 countries; guests included United Nations Ambassadors' and Consuls' wives, UN Secretariat personnel and the like. Young bandurists provided music.

At an Estonian women's program I was the main speaker and arranged for a musical program by Ukrainian students.

Other community activities included participation in annual Captive Nations Week observances, often as a speaker, serving as M.C. at St. George's Street Festival, submitting names of young Ukrainian women to Outstanding Young Women of America organization, having English Veselka distributed in Baltimore public schools, writing article on "Moloda Dumka" for The Weekly, and so on.

I supported Ukrainian American candidates for public office as well as Americans; am on National Republican Heritage Council executive committee and vice-president of New York State Republican Heritage Groups Council, affiliated Ukrainian American and other groups.

***

In all these activities I always strive to present the Ukrainian image and to enhance it in the public eye as much as possible. The UNA in its fraternal actions has been working toward this goal for eight and a half decades; therefore, with a stronger UNA the possibilities for ultimate realization of this purpose will be multiplied. That is why we must never cease in our efforts to continue the development of the leading Ukrainian fraternal organization in the free world and a major force for helping the Ukrainian people find their rightful place in the sun.

До свого надрукованого звіту у Книзі Звітів пані Марія Душник додає:

Кожного року вона організує 10 членів, пише статті, щоб члени наших жіночих організацій вписувалися до УНСоюзу. Бере чинну участь у інших українських Установах, в програмі оборони прав людини, в українських програмах для жінок інших національностей, пропагує добре ім'я жінки-українки та бере чинну участь у програмі тижня поневолених народів.

Звіт головного секретаря Володимира Сохана

Складати звіт перед цією Конвенцією це для мене не лише обов'язок, але і велика честь, бо вважаю цей наш збір, нашу Конвенцію, українським союзовим парляментом. Оце вже втрете приходиться мені звітувати перед Конвенцією, бо саме кінчаю третю каденцію на пості члена Головного Екзекутивного Комітету. Цей мій пост у трьох каденціях мав різні назви, але мої обов'язки в тому часі майже не змінялися, хиба що дещо збільшувалися. Мене обрали до складу Головного Екзекутивного Комітету тому 12 років, але саме в найближчих днях я почну вже 30-ий рік моєї праці для УНСоюзу в його Головній Канцелярії. Бо хоч обрали мене делеґати до Головного Екзекутивного Комітету в 1966-ому році, я вибрав УНСоюз ще в 1949-ому році, коротко після того, як прибув я на вільну землю Вашінґтона. Тоді я сам вибрав УНСоюз, так як і Ви, не для гроша, ані не для слави, але з бажанням працювати в рідній українській установі для добра свого рідного українського народу. І коли нераз за цих 29 років пробували спокусити мене кращими умовинами праці різні інші установи, я кожний раз без вагань вибирав знову і знову УНСоюз, бо всі ми вибрали його, щоб в ньому працювати для нашого членства і нашого народу.

У цьому конвенційному звіті було б важко вмістити подрібний звіт з нашої праці за чотири роки. Про це звітував я точно щороку на річних засіданнях Головного Уряду УНСоюзу. Тому в цьому звіті подаю основні дані про нашу працю, а Ви, союзові діячі, а зокрема секретарі Відділів, можете самі найкраще оцінити її, читаючи ці підсумки, бо зустрічаєтесь із вислідами цієї праці майже щоденно, та докладно обізнані з нею.

Згідно з постановами нашого статуту, такі ділянки праці належать до обов'язків і відповідальностей головного секретаря:

- Перевірка та оформлювання аплікацій на нові грамоти забезпечення і зв'язані з цим контакти із секретарями Відділів, організаторами, лікарями і шпиталями, як також із реасекураційною установою та з установою, яка переводить для нас перевірку аплікантів на вищі суми забезпечення;
- Виготовлювання та висилка грамот забезпечення, як також висилка секретарям Відділів членських відзнак і платничих книжечок;
- Виготовлювання та вдержування картотек членів, підготовка та друк місячних виказів членів Відділів і оформлювання всіх змін у стані членства на основі місячних звідомлень, одержаних від Відділів;
- Виготовлювання та вдержування картотек IBM і книг для обліку — статистики стану і руху членства по Відділах, по стейтах і провінціях, по клясах та сумах забезпечення, виготовлювання і проголошування місячних звідомлень Рекордового Відділу;
- Виготовлювання річних звітів про рух і стан членства для забезпеченевих властей та для оцінки грамот (начислення резерви);
- Зберігання документів забезпечення членів та кореспонденції й архівів Відділів;
- Оформлювання змін кляси та суми забезпечення членів, змін імен, прізвищ і спадкоємців, змін у плянах платности вкладок, та виготовлювання і видача додаткових договорів про подвійне забезпечення і забезпечення платника;
- Виготовлювання і висилка повідомлень про платність вкладок, вдержування евіденції про час виплати вінувальних грамот і висилка таких повідомлень, як теж вдержування евіденції про час виплати грамот P-20, P-65 та O і висилка таких потверджень про повністю заплачені вкладки;
- Обчислювання винагород за приєднування нових членів, як також винагород предсідникам і касирам Відділів;
- Виготовлювання і висилка аплікацій на виплати допомог, аплікацій на грошові звороти і заяв на посмертні виплати;
- Висилка книг, друків та різних допоміжних матеріялів секретарям Відділів і організаторам;
- Протоколування засідань Головного Екзекутивного Комітету і Головного Уряду та проголошування в офіційному органі звітів головних урядовців та всіх резолюцій, ухвал, директив і рекомендацій, які мають більше значення;
- Поладнування всіх справ із забезпеченевими властями стейтів і провінцій, в яких УНСоюз веде забезпеченеве підприємство;
- Ведення загального листування УНСоюзу.

Обслуга секретарів та організаторів і служба членам вимагає ведення широкої кореспонденції не лише із секретарями Відділів, організаторами і членами, але теж із лікарями, шпиталями, реасекураційною установою та установою, яка переводить перевірку аплікантів на вищі суми забезпечення.

Усі ці праці виконує група відданих службовиків Рекордового Відділу із досвідом та фаховим знанням життєвого забезпечення. Їх з гордістю називаю нашим „тімом" — дружиною союзової праці в Головній Канцелярії. Членам цього нашого „тіму", яких я тут назву в порядку за роками служби, складаю подяку за їх віддану працю та щиру співпрацю: Стелла Раєн, Меланія Мілянович, Ярослава Левицька, Іванна Коць, д-р Марія Кобринська, мґр Наталія Залуська, Ольга Парубчак, Михайло Юзенів, Діонізій Смотрич, Данута Ясінська, проф. Павлина Данчук, Богуслава Поліщук, Марта Шевчук і д-р Іван Козак, який у звітовому часі ще майже повні чотири роки працював у нас по 3-4 дні на місяць над виготовлюванням місячних звідомлень Рекордового Відділу. Маю честь і себе зарахувати до цього нашого „тіму", бо всі ми разом у справді братерському дусі стараємося виконувати всі наші праці точно і скоро, хоч і часто в трудних обставинах, спричинених занедужаннями чи іншими несподіванками.

Подяка за співпрацю належиться тут теж службовикам інших Відділів Головної Канцелярії, редакторам, службовикам і працівникам „Свободи", членам Головного Екзекутивного Комітету, головному редакторові та членам Головного Уряду.

Почуваюсь до обов'язку скласти тут щиру подяку і признання нашим секретарям Відділів, які є нашими найближчими співробітниками в терені, бо тільки завдяки їхній відданій та наполегливій праці і прикладній співпраці з Головною Канцелярією міг УНСоюз виконувати ці свої великі та важливі завдання. Без муравлиної праці цих відданих секретарів Відділів не був би УНСоюз найбільшим та найсильнішим і не вдержав би своєї провідної ролі в українській громаді. На жаль, теж і в останньому році перед Конвенцією понесли ми втрати в рядах цих союзових патріотів. До подаваних щорічно списків померлих діючих, або колишніх секретарів Відділів додам тут для вшанування їхньої пам'яти тих, які відійшли від нас в останньому році: Степан Слободян (колишній головний радний), Микола Давискиба (останньо почесний член Головного Уряду), Михайло Гентош, Степан Глоговський, Григорій Дидів, Петро Федик і Іван Паньків.

Ці наші втрати відданих ідейних союзовців постійно пригадують нам про наш основний обов'язок підготовляти зміну на пости в терені, в Головному Уряді, та в Головній Канцелярії, щоб запевнити нашому Союзові майбутність повну росту і сили для виконування цих важливих завдань нашої установи у праці для добра свого членства і цілого українського народу. Нам треба прикласти більше праці для поборювання поширюваного в наших громадах збайдужіння до свого рідного — українського та до наших завдань супроти нашого народу. А це може найкраще зробити наш Союз із своїм видавництвом, із своєю сіткою Відділів та зі своїми людськими і фінансовими ресурсами.

Наша забезпеченева служба

Наша забезпеченева служба власникам понад 87,000 грамот, яка починається від оформлювання аплікацій на нові грамоти забезпечення, а кінчається на видачі документів на виплати забезпечення за життя, чи по смерти, вимагає від нас багато праці і старань, щоб дати членам якнайкращу обслугу як під оглядом її професійности, так і братерської готовости в кожному випадку заопікуватися членом, поладнати його справу для нього найбільше корисно і дати йому професійну пораду в його забезпеченевих і других фінансових справах. Саме від такої професійної та братерської обслуги членів залежить багато дальший прибуток членства, чи навіть набуття в УНСоюзі додаткових грамот забезпечення цими ж самими членами.

У звітовому часі мали ми чимало ускладнень у забезпеченевому діловодстві внаслідок нових законів, затверджених під впливом популярного тепер „консумеризму", який виступає в обороні споживачів — тут покупців життєвого забезпечення навіть на установи братського життєвого забезпечення. Деякі стейти ввели в імені цього ж „консумеризму" нові закони, які зобов'язують теж братські союзи, забуваючи про те, що братські забезпеченеві установи керовані власне цими ж „консумерами", тобто членами. Ми стараємось слідкувати за цими змінами забезпеченевих законів та пристосовувати до них наше діловодство. Так ми мусіли ввести інакші аплікації на нові грамоти забезпечення для стейтів Пенсильвенії та Коннектикат, як теж поробити певні зміни у всіх стейтах на наших аплікаціях, щоб повинуватись законам про Медичне Інформаційне Бюро та Федерального Акту про Вірне Кредитове Звітування.

Ми вже закінчили з успіхом наші старання одержати апробату наших трьох нових плянів забезпечення і перший з них, нову клясу TP-65, ми вже ввели в життя в листопаді 1977 року. Над випуском других, більше складних плянів забезпечення треба буде ще попрацювати, заанґажувавши до виготовлення інформаційної та пропаґандивної літератури досвідчених комерційних фахівців життєвого забезпечення.

Ми підвищили у звітовому часі вік із 30 на 35 для забезпечування без лікарських оглядин аплікантів на суми 10,000 дол. Ми теж ввели зміну, що перевірку аплікантів на вищі суми забезпечення переводить тепер заанґажована нами установа вже не від 5,000 дол., а від 10,000 долярів забезпечення.

Для приспішення деяких праць в Рекордовому Відділі ми набули у звітовому році дві нові, на місце старих IBM машини, які працюють швидше, а при тому, як нові, допомагають нам зменшити випадки різних помилок.

Тому, що ми ведемо наше підприємство кореспонденційним способом, ми присвятили у звітовому часі багато уваги нашому листуванню із секретарями, організаторами, членами і всіми іншими, зацікавленими забезпеченням і членством в УНСоюзі. Ми старалися давати на кожний лист скору, точну і фахову відповідь, щоб такими вичерпними інформаціями, виясненнями, чи порадами доказати професійність УНСоюзу в життєвому забезпеченні та його перевагу над комерційними установами своїм братерським відношенням до членів та до всіх українців. На всі листи ми старалися давати відповіді не пізніше, як до трьох днів після їх одержання.

Вишкільна праця

Ключем до поступу і дальшого росту кількости членів УНСоюзу є відповідний вишкіл секретарів та організаторів, який можна переводити курсами, листуванням і телефонами. Найкращим вишколом є безсумнівно цілотижневий секретарсько-організаторський курс і такий один курс відбувся у звітовому часі на „Союзівці" спеціяльно для нових секретарів. На цьому, як і на одноденних курсах по Округах, а таких було більше, був я викладачем разом із другими членами Головного Екзекутивного Комітету та з обласними організаторами Василем Оріховським і Богданом Дейчаківським. Щоб заохотити до участи в таких курсах секретарів та організаторів, яким курси потрібні, треба було нам пристосовуватись до їх вільного часу та місця, тому я не відмовлявся від поїздок на курси, тоді, коли інші свої виїзди обмежував з огляду на перевантаження обов'язками в Головній Канцелярії.

Тому, що секретарі Відділів, а зокрема навіть деякі нові секретарі, не могли взяти участи в таких курсах, приходилося мені повести для них вишкільну працю листуванням, яке в таких випадках вимагало багато часу і труду. Крім обширного листування із такими секретарями, ми теж користувалися телефоном, особливо тоді, коли це були секретарі з поблизьких до Головної Канцелярії місцевостей і кошти телефонів не були надто високі.

Вдержування документів та протоколів нарад

Після перенесення Головної Канцелярії до нової Української Будівлі з обширними приміщеннями для УНС, ми впорядкували належно наші архіви з документами забезпечення всіх членів та все листування з Відділами, що їх зберігаємо в Головній Канцелярії від самих початків УНСоюзу. Так же само впорядковано та розміщено картотеки забезпечення активних і неактивних, як і колишніх членів УНСоюзу. Збережені архіви мають історичну вартість і можуть послужити як матеріяли для дослідження історії українців в Америці і в Канаді.

Затверджені на попередній Конвенції зміни статуту ми зголосили були ще в липні 1974 року всім стейтам і провінціям, в яких ми маємо дозвіл на ведення забезпеченевого підприємства. Але щойно осінню 1976 року апробували їх всі стейти та провінції і тоді ми передали до друку нову книжку статуту УНСоюзу із включеними всіма змінами. Весною 1977 року нові статути були розіслані всім секретарям Відділів і головним урядовцям. Все таки навіть ще в лютому 1978 року ми одержали були від од-

ного стейту застереження до зголошених і вже апробованих ним змін статуту і вкінці, щойно в березні цього року, ми могли остаточно поладнати цю справу із забезпеченевим урядом даного стейту, впроваджуючи додаткову печатку для грамот, виданих у цьому стейті.

Протоколи засідань Головного Екзекутивного Комітету були у звітовому часі завжди виготовлювані на час і зараз таки перекладані на англійську мову для забезпеченевих властей. Їх теж ми відразу вшивали в книги протоколів та сторінкували. Публікували ми протоколи засідань Головного Екзекутивного Комітету після листовного узгіднення їх текстів з усіми членами Г.Е.Комітету, які опісля офіційно затверджували ці протоколи на чергових засіданнях.

Протоколи річних засідань Головного Уряду, які, згідно з рішенням Головного Уряду, мали бути дуже докладними і такими без скорочень поміщуваними, могли бути виготовлені не скоріше, як на кінець вересня, а то і жовтня, бо це були вже матеріяли величини книг на 450 до 540 сторінок машинопису. Кожний із цих протоколів трьох річних засідань був розміром більший, як протоколи наших Конвенцій. Мої прохання до членів Головного Уряду дозволити мені писати протоколи в скороченні не увінчались успіхом, бо навіть у випадку дозволу Головного Уряду на те, щоб я запитував звітодавців та дискутантів, чи можна їхні виступи скоротити, я не міг був добитись такої згоди. Тому й у висліді цього протоколи річних засідань появлялися в такому великому розмірі, майже з дослівним текстом голосів у дискусії, та друкувалися із великим опізненням.

Постанови нашого статуту кажуть ось таке про протоколи та їх публікацію:

„Він (головний секретар) має зладжувати протоколи з нарад усіх засідань Головного Уряду і Головного Екзекутивного Комітету і має оголошувати звіти головних урядовців, усі прийняті резолюції, вирішені ухвали і ті директиви, рекомендації та завваги, що мають більше значення, і має їх оголошувати в офіційному органі Союзу не пізніше, як останнього дня місяця, наступного після того, в якому відбулося засідання".

Згідно з цим, ми завжди публікували вже в першому числі „Свободи" після закінчення річного засідання всі резолюції та рекомендації Головного Уряду. Для такого вчасного їх проголошування я виготовляв повні тексти всіх резолюцій та рекомендацій Головного Уряду і Конвенції вже від 1960 року, коли я почав був це робити, як асистент головного секретаря. Тоді теж, як асистент головного секретаря, я писав протоколи річних засідань, але писав я їх не тільки у скороченні, але це опісля пропонував певні пропуски для публікації, що їх затверджував Головний Екзекутивний Комітет. Для приспішення публікації протоколів річних засідань треба б нам повернутися до старих добрих звичаїв писання коротких протоколів.

Ведення обліку руху і стану членства

Рекордовий Відділ веде постійно облік руху і стану членства з числами і сумами забезпечення по клясах забезпечення, по стейтах і провінціях, по Відділах і за віком членів. Для такого обліку вдержує він картотеки і книжки. В цих картотеках та картотеках IBM переводить він щомісячно зміни у стані членства на підставі звітів Відділів. Основною ціллю вдержування такого обліку є виготовлювання виказів для Відділів, виготовлювання звітів для забезпеченевих властей та обчислювання оцінки грамот (нагромадженої резерви, вимаганої законами та її надвишки), а також виготовлювання з картотек IBM чеків дивиденди для членів.

Поміщені внизу таблиці з даними про рух і стан членства у 1977 році, як і порівнювальні цифри з попередніми роками та окремі підсумки за звітовий міжконвенційний час (за останні чотири роки), дають змогу оцінити та проаналізувати організаційний і фінансовий стан УНСоюзу. Тому рекомендую познайомитися з цими таблицями, що їх виготовив я для цього звіту, та поробити на підставі цих даних відповідні висновки про наші досягнення і невдачі. Бо тільки повний та ясний образ стану справи може дати нам змогу підсумувати висліди нашої праці, проаналізувати її та запланувати нашу працю на майбутнє.

Основні факти статистичних таблиць

У 1977 році приєднали секретарі та організатори для УНСоюзу 3,743 нових членів із сумою 9,547,500 дол. забезпечення. Серед цих нових членів було 676 акцидентових грамот та 172 молодечі грамоти з льотерейними виграшами одноразових вкладок класи Р-20 за 1,000 дол. В цьому ж 1977 році втратив УНСоюз на чисто 667 членів серед активного членства внаслідок виплат вивінування (1,168), сплачення повністю грамот (1,105), посмертних виплат (911) та виплат грошових зворотів (819). Суспензи принесли вийнятково в цьому році тільки 296 членів втрати. Пересічна сума забезпечення нових членів не виказує в останніх роках значної поправи, а коливання цієї пересічної в роках 1973 до 1977 більше залежне від числа проданих акцидентових грамот. Найбільше популярними серед нових членів є кляси Р-20 та Е-20 в деп. молоді і кляси Р-20, Е-20 та „даблю" в деп. дорослих. Чомусь не здобувають собі популярности серед нашого членства терміновї грамоти кляс Т-5 та Т-10, які є попитним товаром поруч кляси „даблю" в американському комерційному забезпеченні.

Всіх активних членів мав УНСоюз з кінцем 1977 року 67,662 із загальною сумою 109,764,216 дол. забезпечення. Всіх членів мав тоді УНСоюз 87,655, забезпечених на загальну суму 125,294,396 дол. В активному членстві втратив УНСоюз у 1977 році 667 членів, а взагальному числі членів 74 члени. Натомість сума забзпечення всіх членів зросла за 1977 рік на 4,232,997 дол. Сума всіх засобів УНСоюзу з кінцем 1977 року виносила 163,445,146 дол. і вона виказувала зріст за 1977 рік на суму 5,821,7547 дол.

Серед усього членства деп. молоді найбільше популярними залишаються кляси Р-20, Е-20 та Е-18, а серед дорослого членства це кляси Р-20, „даблю" та Е-20.

Перед у числі членів серед стейтів веде Пенсильвенія із 18,463 членами перед Ню Йорком із числом 15,928 членів та Ню Джерзі із 11,830. Четверте місце займає стейт Іллиной із числом 9,790 членів.

Канада придбала у 1977 році 438 нових членів на загальну суму 1,436,000 дол. забезпечення. Це виказує слідну поправу в порівнянні з попереднім роком, але цей здобуток ще не дорівнює здобуткам років 1970 до 1974.

Канада начисляла з кінцем 1977 року 8,941 члена і вони були забезпечені на загальну суму 18,874,782 дол. За 1977 рік втратила Канада 104 активні члени та 62 у загальному числі членів. Натомість зросла за цей рік у Канаді сума забезпечення всіх членів на 387,645 долярів.

Число активних членів деп. дорослих з кожним роком меншає і так же само меншає число додаткових грамот у цьому департаменті. Серед 6,579 власників акцидентових грамот було з кінцем 1977 року 2,743 таких, які не мали інших крім акцидентових грамот. Цим членам треба обов'язково пропонувати грамоти життєвого забезпечення, бо самі акцидентові покривають тільки риск випадкової смерти та випадкової втрати частини тіла.

Пересічний вік членства УНСоюзу постійно зростає, що ще раз вказує на зменшення відсотку молоді серед членства. Числа смертности є доказом того, що секретарі та організатори є обережними при забзпечуванні осіб із непевним здоров'ям.

Постійно зменшується число членів — передплатників і цим самим втрачає УНСоюз зв'язок з членством та громадами. Тому треба нам призадуматися над тим, як можна б поширити „Свободу" серед українського громадянства і нею рівночасно пропагувати членство та забезпечення в УНСоюзі.

Числа за 4 роки

За звітовий час 4 років втратив УНСоюз 3,513 активних членів та 1,464 в загальному числі членів. В сумі забезпечення виказав УНСоюз за ці 4 роки прибуток 9,384,557 дол. в активному членстві та на 11,670,256 дол. в загалі членства. За ці 4 роки втратив УНСоюз в Канаді 559 активних членів та 478 у загальному числі членів. В сумі забезпечення був натомість за 4 роки прибуток 795,600 дол. в активному членстві та прибуток 1,035,552 долярів в загалі членства.

Окремо подаємо в цьому звіті статистику руху членства по Відділах за чотири міжконвенційні роки.

Інші ділянки моєї праці

На виконування моїх статутових обов'язків зуживав я майже ввесь свій час, як у Головній Канцелярії, так і до пізної ночі дома, включно із суботами і неділями, так що мені залишалося дуже мало часу на інші праці. Тому я старався обмежувати до мінімум гиїздки в терен на збори Округ, чи на репрезентації, і тільки в конечних випадках брав у них участь та виготовляв про це опісля дописи для „Свободи".

У звітовому часі я дальше постачав „Свободу" вісткми про союзове життя, тобто про збори Округ і Відділів, про різні імпрези, про померлих секретарів Відділів та інших діячів УНСоюзу, а також опісля поміщуванням у „Свободі" знимок нових членів УНСоюзу з рядів нашої молоді.

Осінню 1975 року заініціював я та допоміг вперше перевести на „Союзівці" змагання в настільному тенісі за першість Української Спортової Централі Америки і Канади. Такі змагання мали від тоді відбуватися щорічно на „Союзівці", але, на жаль, досі других таких змагань там не було.

В Братському Конгресі Стейту Ню Джерзі був я у звітовому часі віцепрезидентом і президентом, а вкінці членом Екзекутиви та головою Номінаційної Комісії.

В міській управі Джерзі Сіті наїменували мене посадник міста вже на другу п'ятирічну каденцію „комішенером" Регуляційної Ради, яка уділяє дозволи на зміни в поділі міста на зони, мешканеву, комерційну, чи індустріяльну.

В Головній Управі „Самопомочі" займав я пост референта преси та інформації, але на жаль, не міг присвятити цій праці потрібного часу.

На 12-ому Конгресі Українців Америки був я, як репрезентант УНСоюзу, головою Номінаційної Комісії, яка мала трудне завдання на Конгресі та кінчила свою працю два тижні пізніше рекомендаціями кооптувати додаткових членів до Екзекутиви УККА.

Був я теж у звітовому часі віцепрезидентом дирекції житлового будинку „Полус Гук Товерс", спонзором якого є УНСоюз.

Кінцеві завваги

Підсумовуючи цей конвенційний звіт, хочу повторити мої завваги із моїх річних міжконвенційних звітів про те, якими справами ми повинні б в найближчому майбутньому присвятити більше уваги:

1. На нашому сильному та впливовому УНСоюзі тяжить обов'язок збудити наше громадянство зі сну байдужности — апатії та завернути діючий тепер постійний відхід від нашого зорганізованого життя нашого молодого покоління, в тому чимало цінних для нас професіоналістів. Це молоде покоління надто часто, поселюючись поза нашими міськими осередками, пропадає разом з його нащадками для наших громад тут і для нашого народу в поневоленій, але нескореній Україні.

2. Пропагувати потребу життєвого забезпечення серед української спільноти, а зокрема серед її молодих професіоналістів і молодих голів заснованих нових родин, пропонуючи їм забезпечення на високі суми.

3. Освідомлювати наших громадян, що членство і забезпечення в УНСоюзі дає багато більше користей для них та їхніх родин, як забезпечення в комерційних компаніях.

4. Поширювати добре ім'я УНСоюзу серед українського громадянства через наші публікації „Свободу" та „Український Тижневик", стараючись поширити круг їхніх читачів, щоб так досягнути і тих, які стоять осторонь від українського зорганізованого життя.

5. Старатися вдержувати і дальше плекати та розвивати духа братерства серед урядовців і членства УНСоюзу, бо тільки „тягнучи віз УНСоюзу" спільними силами в тому самому напрямі ми зможемо зрушити його з місця до нових досягнень у забезпеченні та в нагромадженні людських і фінансових ресурсів, як теж до нових вершин у братсько-допомоговій діяльності, на успіхи якої чекає наше членство, наші громади в Америці і в Канаді та наш український нарід.

6. Завжди пам'ятати слова основника „Свободи" та УНСоюзу о. Григорія Грушки, який ствердив, що „для нас, розсіяних українців треба народної організації, такого братства, такого всенародного об'єднання, до якого кожний українець повинен належати".

7. Мати завжди перед собою ясно поставлені дві головні незаперечні цілі дії нашого зорганізованого суспільства: допомогу українському народові в його змаганнях до волі і виховання нашого молодого покоління в такому дусі, щоб воно було готове продовжувати цю нашу працю.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

РУХ ЧЛЕНІВ

РУХ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ У 1977 РОЦІ

Місяць	Нові члени	Суспендовані	Грошові звороти	Випл. Е грам.	Випл. Р грам.	Посмертні виплати
СІЧЕНЬ	171	75	68	74	66	63
ЛЮТИЙ	277	33	66	110	108	70
БЕРЕЗЕНЬ	303	10	91	122	135	93
КВІТЕНЬ	229	40	53	83	57	72
ТРАВЕНЬ	281	19	79	79	84	65
ЧЕРВЕНЬ	216	7	66	82	89	83
ЛИПЕНЬ	321	+ 15	74	90	70	75
СЕРПЕНЬ	279	+ 23	72	79	76	90
ВЕРЕСЕНЬ	288	53	78	99	117	62
ЖОВТЕНЬ	361	36	78	90	63	72
ЛИСТОПАД	349	46	41	103	84	97
ГРУДЕНЬ	668	15	53	157	156	69
РАЗОМ:	3,743	296	819	1,168	1,105	911

ПІДСУМКИ РУХУ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ У 1977 РОКУ

	Молодь	Дорослі	Акцидентові грам.	Разом
Стан активних членів з 1-го січня 1977 року:	18,278	43,867	6,184	68,329
Нові члени	1,104	1,963	676	3,743
РАЗОМ:	19,382	45,830	6,860	72,072
Втрати членства:				
Суспензи	79	19	236	296
Грошові звороти	337	482	—	819
Виплети Е грамот	707	461	—	1,168
Сплачено вкладки Р. грамот	408	697	—	1,105
Посмертні виплати	24	883	4	911
Перехід з деп. молоді до дорослих	246	+ 246	—	—
Інші втрати	31	39	41	111
Разом втрати:	1,832	2,297	281	4,410
Стан активних членів: з 31-го грудня 1977 року:	17,550	43,533	6,579	67,662
Прибуток, або втрати за 1977 рік:	— 728	— 334	+ 395	— 667

НОВІ ЧЛЕНИ 1977 РОКУ

Місяць	Молодь	Дорослі	АДД	Разом:
СІЧЕНЬ	58	96	17	171
ЛЮТИЙ	68	152	57	277
БЕРЕЗЕНЬ	92	168	43	303
КВІТЕНЬ	58	122	49	229
ТРАВЕНЬ	92	140	49	281
ЧЕРВЕНЬ	56	132	28	216
ЛИПЕНЬ	84	173	64	321
СЕРПЕНЬ	85	137	57	279
ВЕРЕСЕНЬ	83	144	61	288
ЖОВТЕНЬ	108	193	60	361
ЛИСТОПАД	104	169	76	349
ГРУДЕНЬ	216	337	115	668
РАЗОМ:	1,104	1,963	676	3,743

Льотерійні члени:		Акцидентові грамоти:	
1971	347	1971	599
1972	315	1972	687
1973	292	1973	967
1974	212	1974	701
1975	144	1975	501
1976	130	1976	456
1977	172	1977	676

НОВІ ЧЛЕНИ 1976 І 1977 РОКІВ
ПОРІВНЯННЯ ЇХ ЧИСЕЛ ТА СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

	1976 рік		1977 рік	
	Число чл.	Їх сума забезп.	число чл.	Їх сума забезп.
Молодь	898	$1,399,000	1,104	$ 1,833,500
Дорослі	1,717	3,656,500	1,963	4,334,000
Акцидентові грамоти	456	2,280,000	676	3,380,000
РАЗОМ:	3,071	$7,335,500	3,743	$9,547,500
Пересічна сума грамот життьового забезп.		$1,933		$2,010
Пересічна сума всіх грамот нових членів		$ 2,388		$2,550

НОВІ ЧЛЕНИ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Число членів	Їх сума забезп.	Пересічна сума забезп.
1968	3,872	$ 7,180,500	1,855
1969	5,462	10,108,000	1,850
1970	5,252	9,734,900	1,663
1971	4,056	8,429,000	2,078
1972	4,216	8,967,000	2,127
1973	4,668	11,424,500	2,662
1974	4,005	9,672.000	2,415
1975	3,111	7,537,000	2,422
1976	3,071	7,335,500	2,388
1977	3,743	9,547,500	2,550

ЧИСЛА НОВИХ ЧЛЕНІВ І ГОЛОВНИХ ВТРАТ ЧЛЕНСТВА ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Нові члени	Суспендовані	Грошові звороти	Випл. Е. грамоти	Випл. Р. грамоти	Посмертні виплати
1968	3,872	884	726	1,060	1,136	873
1969	5,462	356	781	2,048	2,098	875
1970	5,252	640	897	2,226	2,125	872
1971	4,056	620	965	1,836	1,715	883
1972	4,216	465	891	1,614	1,182	964
1973	4,668	457	749	1,296	902	874
1974	4,005	723	860	1,087	869	949
1975	3,111	775	803	1,193	828	852
1976	3,071	386	818	991	721	864
1977	3,743	296	819	1,168	1,105	911
Разом	41,456	5,602	8,309	14,519	12,681	8,917

НОВІ ЧЛЕНИ 1977 РОКУ ПО КЛЯСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Департамент Молоді

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення
T-16	45	$ 50,000
TP-65	65	65,000
P-20	461	902,000
E-20	266	341,500
E-18	211	302,000
P-65	9	13,000
E-65	47	160,000
Разом у Деп. Молоді:	1,104	$1,833,500

Департамент Дорослих

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення
W	359	$ 529,500
P-20	663	1,363,000
P-65	67	226,000
E-20	553	877,000
E-65	160	683,500
DP-65	121	314,000
T-5	7	55,000
T-10	33	286,000
Разом у Деп, Дорослих:	1,963	$ 4,334,000
Акцидентові грамоти	676	$ 3,380,000
Разом усі нові члени:	3,743	$ 9,547,500

НОВІ ЧЛЕНИ 1977 РОКУ ПО СТЕЙТАХ І ПРОВІНЦІЯХ

П. Ч.	Стейт, Провінція	Число членів	Їх сума забезп.
1	Pennsylvania	882	$ 1,933,000
2	New York	653	1,346,000
3	New Jersey	422	1,022,500
4	Illinois	404	1,090,000
5	Ohio	398	1,352,500
6	Ontario, Canada	189	736,000
7	Michigan	165	563,000
8	Connecticut	98	213,000
9	Quebec, Canada	97	307,000
10	Manitoba, Canada	70	70,000
11	Massachusetts	65	130,000
12	Saskachewan, Canada	56	246,000
13	Rhode Island	27	63,000
14	Alberta, Canada	24	69,000
15	Maryland	24	56,500
16	Delaware	22	38,500
17	Minnesota	21	97,000
18	Nebraska	17	27,000
19	Florida	15	22,500
20	Wisconsin	14	14,000
21	California	13	23,000
22	Colorado	12	16,000
23	West Virginia	12	16,500
24	Indiana	11	24,000
25	Missouri	7	6,000
26	Virginia	6	30,000
27	Kansas	5	12,000
28	District of Columbia	5	9,000
29	New Hampshire	4	4,000
30	British Columbia, Canada	2	8,000
31	Washington	2	1,500
32	Arizona	1	1,000
Разом:		3,743	$ 9,547,500

Не приєднали в 1977 році нових членів Відділи в стейтах Мейн, Норт Дакота, Орегон і Тексас та в провінції Нова Скотія.

СТАН ЧЛЕНІВ

АКТИВНЕ ЧЛЕНСТВО
Стан активних членів з 31-го грудня 1976 і 1977 року

	Число членів	Їх сума забезпечення
Молодь	17,550	$ 20,089,361
Дорослі	43,533	56,779,855
Акцидентові грамоти	6,579	32,895,000
Разом:	67,662	$ 109,764,216

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ АКТИВНОГО ЧЛЕНСТВА РОКІВ 1976 І 1977

	Числа членів 12. 31. 1976	Числа членів 12. 31. 1977	Прибуток, або втрата
Молодь	18,278	17,550	— 728
Дорослі	43,867	43,533	— 334
Акцидентові грамоти	6,184	6,579	+ 395
Разом:	68,329	67,662	— 667

СТАН АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Їх сума забезп.	Перес. сума забезп. члена
1968	76,389	$ 82,293,005	$ 1,077
1969	75,583	86,540,792	1,145
1970	73,928	89,439,454	1,209
1971	71,880	91,199,905	1,268
1972	70,865	94,402,715	1,332
1973	71,175	100,379,659	1,413
1974	70,586	103,700,767	1,468
1975	69,149	104,578,576	1,512
1976	68,329	106,168,116	1,583
1977	67,662	109,764,216	1,622

[Продовження буде]

ГРОМАДА...

(Закінгення зі стор. 1)

ПАНЕЛЬ-ЗУСТРІЧ

тільки повинна скористати із вищезгаданої діяльности громади, але мусить бути провідником і спрямувачем цієї діяльности.

Після перерви і перекуски коротко промовляв д-р Іван О. Флис, головний предсідник УНСоюзу, дякуючи Управі СУЖА,-зокрема голові ред. Ользі Кузьмович і Літературно-Мистецькому Клюбові за зорганізування панелю-зустрічі, як теж вказуючи на заслуги і службу для України, українського народу і українців на поселеннях періодичних видань УНСоюзу, ювілейні річниці яких тепер відзначується, та підкреслюючи, що УНСоюз зможе далі успішно видавати „Свободу", „Український Тижневик" і „Веселку" тільки з підтримкою дотеперішніх і нових членів УНСоюзу.

Відтак редактори — панелісти відповідали на запити, що їх ставили присутні гості: ред. Іван Кедрин, д-р Микола Шпитко, п-ні Наталія Хоманчук, д-р Аскольд Лозинський, ред. Орест Питляр, д-р Ярослав Падох, голова НТШ в Америці і колишній довголітній член Екзекутиви УНСоюзу, інж. Богдан Мак, ред. Олекса Калиник та д-р Олександер Соколишин. Підкреслено, потребу поширити аналізу подій в Україні пресовими виданнями, відмічено конечність встановлення більш ефективної сітки кореспондентів по містах українського скупчення в країнах вільного світу, виготовлення точного індексу річників „Свободи" та видвигнено різні осяги та деякі недоліки періодичних видань УНСоюзу та української преси взагалі. На закінчення організатори панелю-зустрічі ред. Ольга Кузьмович та інж. Тарас Грицай подякували всім присутнім, тобто панелістам та гостям за участь, висловлюючи думку, що ця зустріч була дуже корисна і надію що їх буде більше в майбутньому.

Під час п'ятницевого панелю і суботнього Ювілейного Бенкету присутні мали змогу оглядати виставку видань В-ва „Свобода", яку зорганізував д-р Олександер Соколишин, секретар Українського Бібліотекарського Товариства в Америці, при допомозі п. Ярослава Мартинця, керівника книгарні „Свободи".

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

українського громадського життя на поселеннях та в допомозі українському народові на рідних землях. Мгр Винник відмітив, що наспів ряд письменних привітів від різних установ й організацій.

Мистецьку програму розпочала 6-річна Яринка Ференцевич віддеклямуванням вірша „Веселці на уродини" авторства Романа Завадовича.

Відтак виступали дівочий співочий ансамбль „Промінь" під керівництвом Богданни Волянської та під акомпаньямент гітариста Богдана Прятки, письменник-фейлетоніст Іван Керницький (Ікер) та сопрано Ларисса Магун-Гурин при фортепіяновому акомпаньяменті Марти Мачай.

Бенкет закінчив молитвою о. протоєрей Володимир Базилевський, парох української православної церкви св. Володимира, попередивши її побажаннями успіхів в праці теперішній редакції „Свободи".

ВОНИ САМІ ПРО СЕБЕ

(Закінгення зі стор. 2)

„Файненшіял таймс", в якій подається, що совєтська турбо-система верчення працює 5 разів швидше від конвенційної ротор-системи, що її вживається майже всюди поза СССР. Західні фабриканти зацікавлені, між іншим, приладдям, що його введено при конструкції широких газових рур у західньому Сибіру. Там то стосується комплексної системи зварювання, що її винайшли науковці в Україні під проводом академіка Бориса Патона, яка вкладається в труби широкого діяметра і зручно зварює пов'язання тих рур, тобто щось 40-50 одиниць (джойнт) на одну зміну (шифту).

Що плянує потужний СССР? Унезалежнившись від конечного закупу американської або західньоевропейської технології СССР плянує видобути в 1980 році 310-315 мільйонів тон нафти та 155 000 мільйонів кубічних метрів земного газу.

Між рядками так і відчувається, що з одного боку національна гордість совєтських чи пак руських людей не дозволяє прямо сказати, що їм західня (головно американська) технологія побажана, а з другого — постійто заохочується американського промисловця, як і західньоевропейського зацікавитись можливістю й далі торгувати з совєтським державним капіталізмом. Зручно мова мовиться про взаємну корисність, про вигоди для західніх підприємців від торгівлі з СССР. Так, наприклад, значні вигоди обіцяє і велике зацікавлення серед „акул з Волстріту" викликає тридержавний совєтсько - американсько - японський проєкт, що мав би зайнятися розробкою видобування зложищ газу в Якутії (східній Сибір).

Звичайно подібних чи то проєктів, чи то цілих ліній промисловости і торгівлі існує більше. Про них відомо. Ми опинилися на видобувній промисловості нафти й земного газу, бо запальна ситуація на Близькомо Сході (Ізраїль і араби) в основному заторкує нафту, а також наведені в статті суми, за які СССР в різні роки закуповував (і ще напевно закупив би) всяку „технологію" можуть послужити читачам підставою для складання різнородних висновків.

Сподіюсь, що кожний читач добре здає собі справу з того, що Совєтський Союз в торгівлі не має на увазі насамперед поправу економічного життя населення, але якраз мілітарні цілі й тому не дивно, що існують списки матеріялів і технології, що їх не можуть промисловці продавати і експортувати до СССР. Тому цього аспекту не порушувалось в оцій статті, а подано офіційне становище совєтських експертів.

ВНУТРІШНЯ СИТУАЦІЯ...

(Закінгення зі стор. 1)

реконань, люди національних меншин, оборонці прав людини, незадоволені робітники, як теж особи, які виявили бажання виїхати за кордон. Восени минулого року в Румунії відбувся великий страйк робітників вугільних копалень і помимо обіцянок самого Чаушеску, що робітникам нічого не станеться, багатьох покарано суворими карами і заслано до концентраційних таборів.

Другою проблемою, яку не може розв'язати уряд — це безробіття. Тисячі бюрократів втратили в останніх місяцях працю і уряд мусів вислати їх на провінцію, а навіть до праці у сільському господарстві. Поліційна активність, на думку західніх дипломатів, є тут гострішою, якщо говорити про сателітні країни Східної Европи. Жорстокість поліції збільшилася після того, як втік за кордон ген. Іон Пацепа, особистий приятель Чаушеску і комендант охорони президента. Поліція особливо слідить за активністю закордонних кореспондентів. За американськими кореспондентами, наприклад, поліційні агенти ходять у слід цілком відкрито. Дипломати часто зустрічаються з румунами в публічних автобусах, щоб запобігти їм пізніших переслухувань.

Також справа еміграції не виглядає краще. Жидівська громада жалується, що на початку цього року румунські урядові чинники обіцяли 40 000 жидам виїздні візи, але фактично виїжджає не більше як 100 осіб місячно. Уряд пояснює, що менше жидів виявляють охоту покидати Румунію. Існує також багато інших проблем і румунські партійні чинники нарікають на Москву, яка дуже часто поминає Румунію у розділюванні допомоги. Але, як заявив один з них, „наша економіка може погана, але вона керована румунами і ми з цього задоволені".

Різдвяний концерт хору „Думки"

Ню Йорк. — У суботу, 9-го грудня, тут в залі Гантер коледжу відбувся концерт колядок і щедрівок у виконанні мішаного хору „Думка" під дириґентурою Семена Комірного, „Молодої Думки", якою того разу диригував Олег Левицький, та з участю соліста Метрополітальної опери басбаритона Андрія Добрянського.

Фортепіяновий акомпаньямент для „Думки" і для соліста Добрянського був у руках Евгенії Палій, а „Молодій Думці" акомпаньювала Марта Мачай.

Першою точкою програми була щедрівка „Добрий вечір тобі" в обр. К. Стеценка, що її виконав мішаний хор „Думка".

Відтак дитячий хор „Молода Думка" відспівав чорити твори: „На небі зірка", „Ой, летять сніжинки", „Ялинка" та „Небо і земля".

У першій половині концерту „Думка" також виконала „Що то за предиво" в обр. В. Барвінського із сопрановим сольо Олени Зам'ятої, „В полі, в полі плужок оре" М. Леонтовича, „А в Куцівці церкву будують" О. Кошиця, „Ой коляда колядниця" П. Козицького та три твори в аран. Стеценка: „На Орданській річці", „Ой видить Бог" та „Ой, на річці, на Ордані".

Другу частину концерту відкрив бас-баритон Андрій Добрянський, виконуючи „Кант Матері Божій Почаївській" і „Кант святому Димитрію" — обидва твори композиції А. Рудницького, та „Псалом 94" В. Барвінського.

Опісля мішаний хор відспівав „Різдвяну псальму" М. Лисенка і „Жала Улянка" В. Ступницького, а чоловічий хор — „Нова рада стала" в аран. О. Кошиця — Д. Котка.

Наступною точкою була „Не плач, Рахиле" Т. Купчинського — М. Колесси із басовим сольо Петра Ганкевича. Мішаний хор закінчив цей концерт колядок і щедрівок двома творами: „Ой, рано, рано, кури запіли" В. Ступницького і „Слава во вишних Богу" Д. Бортнянського. Сольові партії в останньозгаданому творі виконали: сопрани Олена Зам'ята, Я. Білик, альти Аллз Ґроґуль і Софія Раковська, тенори Омелян Гельбіг і Борис Кекіш та бас Роман Літепло.

На домагання публіки хор як наддаток виконав „Щедрик" М. Леонтовича.

Фестиваль Української Пісні

(З НАГОДИ ІІІ КОНҐРЕСУ СКВУ)

Це була справді імпозантна імпреза. Вона надовго остане в пам'яті більшості людей, що не тільки бачили, але і пережили її. 23-го листопада ц. р. репрезентативна Карнеґі Голл була випродана до останнього місця. Дехто стояв терпеливо всенький вечір під стіною, а дехто мусів повернутись додому, не діставши квитка. На цьому фестивалі були зібрані дійсно представники й еліта української еміграції у розсіянні. Настрій на залі був не тільки святковий, але і патріотично-піднесений. Дехто пробує видвигнути закид, що вечір був задовгий. Підписаний не відчув цього ні на одну секунду. Бож концерт у цілому був цікавий та успішний. Хоч як був нефортунний виступ п. В. Луцева (Брак заподання його імени в програмці, без представлення себе, без заповідання викснуваної речі) і заломання поважної лінії концерту та стилю клясичної музики виконанням непідхожого танго) — все ж таки це треба вважати тільки за скоропроминаючий диссонанс, що не міг від'ємно вплинути на загальний успішний вислід Фестивалю.

Відкрив свято тоді ще адміністративний директор УККА, а тепер новообраний президент Секретаріяту СКВУ на другу половину 5-річної каденції, мгр Іван Базарко, короткою похвалою безцінної української пісні, цитуючи щедро зі славетної „Оди до пісні" Р. Купчинського. Коротке, але дуже влучне вступне слово мав голова НТШ із Канади і голова Ради для справ культури при СКВУ, д-р Богдан Стебельський. Він гаряче закликав усіх мистців у вільних країнах творити цінноші української культури, бо не мають свободи творчості наші мистці в Україні в московсько-большевицькому поневоленні.

Мистецьку частину започаткував Нюйоркський мішаний хор „Думка", гимном американських українців (чого на жаль не було зазначено в програмці), композиції Ст. Людкевича до слів В. Щурата: „Далека ти, а близька нам" (хорова обрібка О. Берника). Голоси звучали чисто, гарно і зрівноважено. Хор презентувався добре. Тільки інтерпретація диригента С. Комірного була не зовсім властива. Ніхто не виконує гимну, як пісню, а тільки як гимн; себто бадьоро, могутньо, піднесено, велично.

Успішно була виконана відома сцена з опери Леонтовича: „На русалчин Великдень" зі сольо сопрана Олени Зам'ятої, яка по недузі приходить знову до голосу, та дзвінкоголосого тенора Василя Тершаківця.

Вибір твору такого слабого композитора, як Г. Давидовський на концерт, де виконуються композиції Лисенка, Людкевича, Леонтовича і Моцарта не належить до похвальних потягнень. Його музика до ніби кантати „Україна" зі знаменитою Шевченковою поезією: „Світе тихий, краю милий", це твір мистецько мало цікавий і неважливий. За час цього вивчання можна було опанувати якусь більш цінну композицію. Соліст Метрополітальної опери бас Андрій Добрянський, як голосово так й інтерпретаційно витягнув все, що можна було з маловдячного сольо. Ситуацію рятували тільки Шевченкові невмирущі і одноразові строфи. Проте технічно річ була виведена хором бездоганно.

Публіка Ню Йорку і всіх ЗСА довго і тужливо очікувала прибуття чоловічого хору „Гомін" з Англії на землю Вашінгтона. І сподівання теж цим разом не підвели. Хор зробив якнайкраще враження. Приємною новістю були барвисті гуцульські одяги. Здисциплінованість, і тепер як у годиннику імпонувала. Мимохіть пригадувався легендарний і неповторний Д. Котко. Ще більшою несподіванкою була перша точка „Гомону", а саме „Пісня" А. Гнатишина до тексту Григорія Чупринки. Вся несподіванка заключувалась у тому, що це в оригіналі сольова пісня, а композитор опрацював її тепер і на хор. Та так ефективно, що навіть важко рішити, чи краще звучить вона у виконанні сольо, чи як хорова річ. Ми ладні дати пальму першенства хоровій обрібці.

„Вечір" Ізидора Воробневича до власних слів, себто Данила Млаки (псевдо), хоч і не належить до найцінніших його творів, хор проспівав її красно: дійсно серенадово-настроєво. Вдалась „Гомонові" і пісня в обрібці О. Кошиця: „Викопав я криниченьку". А: „Гей, браття опришки" з музикою чи радше таки опрацюванням Е. Козака (текст теж не зовсім М. Устіяновича), щодо мистецького виконання, ми поставили б зараз по „Пісні".

На закінчення пішли дві гумористичні речі народного походження в обрібці Гнатишина: „Про скупого кума" і „Ой, сів кіс на покіс". Це комбіновані пісні, переважно коломийкового характеру з дуже дотепним текстом, щоб звеселити слухача. І хоча гармонізація може дещо занадто нескомплікована, бо так і хотілось би почути бодай пару пікантних диссонансів, однак ці пісні „беруть" слухача та викликують вдовілля і сміх на його устах. Солістами були І. Туєшин і Я. Сиваник, цим разом свіжі. Виконання хором було взірцеве. Цей високий мистецький рівень і захоплюючий успіх, це — в першій мірі заслуга знаменитого дириґента Ярослава Бабуняка, а в другій мірі всіх хористів, що працюють дуже прикладно і подивугідно. Публіка не вгавала, бо була б слухала їхнього співу ще довго, довго. При фортепіяні їм з великим досвідом акомпаньював Вілліям Ітон Джовнс.

Українського роду світової слави бас Павло Плішка є все сенсацією коли виступає на сцені. Інтерпретація його українських пісень, так само як і його дикція, дозріває і глибшає чим раз то наглядніше. Було це помітне зразу в складних Лисенкових піснях до тексту Шевченка: „Гетьмани", а ще більше в гайдамацько-державницькій: „Ой, Дніпре, мій Дніпре". Молитовна фраза: „Дай то Боже милий" була виражена з найглибшим зосередженням мистецької душі і зворушливим благанням, щоб зараз же таки сяйнути побідно крицевим:„...блисне булава!" Ця фраза могла б бути моттом не тільки Фестивалю, але цілого Конгресу.

В моцартівській арії Лєпорелля здивував Плішка технікою, голосом і розвеселив публіку. Як наддаток тут легша музика допускаєма — додав він ще по-англійськи, відоме: „У чарівний вечір" Роджерса і Гамерштайна, Тома Гриньків акомпаньював з віртуозністю і мистецьким хистом.

Маємо поважний сумнів чи це було правильно вмістити дівочий хор із Торонто „Веснівку", по Плішці, як рівнож по „Гомоні". Становище „Веснівки" під дириґентурою Галини Квітки Кондрацької було незавидне. Їхня акомпаньяторка Лариса Кушменко, видно пробує своїх сил у композиції. І хор відспівав під її музику (слова М. Латишка) пісню: „Україно моя". А потім дві вдячні пісні, зі згаданої уже Леонтовичевої опери: „Ой, гори" і „Ти єдина у нас". Дальше: „До пісні" М. Фоменка (текст: Софронів-Левицький) та чотири веснянки: „Шум" (обр. Авдієвський), „Ягілочка" (обр. (Ф. Колесса), „Селезень" (обр. О. Правдюк), та „Гагілка" (обр. Людкевич). Та ще: „Жито мати" нар. пісня і „До сонця" Кос-Анатольського. Вже з перерахування бачимо, що для немузичної публіки було може дещо забагато пісень. Укладачі програми не взяли під увагу деяких музично-психологічних чинників. Хор співає бездоганно, чисто, музикально. Дівчатка гарненькі. Одяги подобаються. Хоровід їм удався. Нюйоркські „Жайворонки" мають кращі голоси і потуги. „Веснівка" ліпша репертуаром і стилем. Чого потрібно „Веснівці" ще більше? Темпераменту, запалу, почування, прецизії і особливо форте. І це все наполегливішим вкладом праці, дириґентка Кондрацька без сумніву, зможе осягнути: „Гомін" є прикладом для цього.

Згадані три злучені хори під керівництвом Бабуняка, зі солісткою, сопраном Мартою Кокольською-Мусійчук виконали: „Владико неба і землі" з „Запорожця" Гулака - Артемовського. При фортепіяні була Ґеня Палій, що акомпаньовала „Думці". Зі своїм завданням справилась вона задовільно. Мимо нерозспівання, п-і Марта вийшла з важкої ситуації, кантиленового, майже Беллінівського, ведення голосу, побідно. Злучені хори звучали могутньо і зворушливо. І це було оте пам'ятне закінчення цього небуденного концерту.

Теодор Терен-Юськів

Бостон відзначив 60-ті роковини Листопада

Стараннями Відділу УККА в Бостоні, українська громада в неділю, 5-го листопада ц. р., о год. 3:30 по полудні, в залі української католицької церкви Царя Христа в Бостоні, відсвяткувала 60-ту річницю Листопадового Зриву.

Програму Академії попередили Служби Божі в обох наших церквах. Програму Академії відкрив інж. Конрад Гусак голова Відділу УККА в Бостоні, та хвилиною мовчанки вшанував пам'ять тих, які своє життя віддали за вільну від нікого незалежну Соборну Українську Державу. Опісля представив рідкісних та дорогих гостей — д-ра Івана Флиса, головного предсідника УНСоюзу і заступника президента УККА, д-ра Михайла Снігуровича з дружиною, голову Відділу УККА в Ню Гейвені і заступника президента УККА, та коротко з'ясував значення цього свята, рівнож закликаючи всіх до збіркової акції для українських воєнних інвалідів, передаючи провід до переведенні програми панові Володимирові Федорові культурно-освітньому референтові УККА в Бостоні. Доповідь виголосив д-р Михайло Снігурович із Ню Гейвену, промову якого зустріли бурхливі оплески признання.

У мистецькій частині виступав мішаний хор української католицької церкви Царя Христа під дириґентурою Степана Дацька. Відтак слідували декляматорські виступи дітей „Рідної Школи" в Бостоні, виступ Юного СУМА, виступ Пласту, дует на гітарі і гармонії, сольові пісні та гри на фортепіяні.

При кінці мистецької програми Володимир Федорів подякував усім виконавцям нашої програми, та запросив голову Відділу УККА до слова, який у своєму заключному слові згадав ІІІ Світовий Конгрес Вільних Українців та рівнож запросив присутніх складати на свій Український Національний Фонд.

Програму започатковано відспіванням американського, а закінчено українським гимнами.

ПОМЕРЛА СВ. П. ҐЛІКЕРІЯ МАЧУК

Чікаґо, Ілл. — У неділю, 17-го грудня 1978 року тут померла, після довгої і тяжкої недуги св. п. Ґлікерія Мачук, з дому Бойчук, народжена 28-го серпня 1900 року у Довтрах, Буковина. Покійна була учителькою.

Панахида буде відправлена у середу, 20-го грудня ц. р., о год. 7:30 вечора у похоронному заведенні Музики і Сина при 2151 В. Чікаго евеню, а похорон відбудеться у четвер, 21-го грудня о год. 9:30 рано з цього ж заведення до українського православного собору св. Володимира при 2250 В. Кортез вулиця у Чікаго. Тлінні останки Покійної спочинуть на цвинтарі Ельмвуд. Залишила чоловіка д-ра Юрія, дочки мгр Зірку Цимбалісту і мгр Орисю Новосівську з родинами, брата інж. Івана Бойчука з родиною у Польщі та дальшу родину.

В третю болючу річницю смерти нашої Незабутньої Матері

бл. п. Марії Драй-Колодуб

вчительки і завпеда Київських і Брест-Литовських шкіл, складаємо замість волошок 100.00 долярів на фонд Українських Студій у Гарварді.

Галина і д-р Й. ТИМОЧКО з дітьми

Рочестер, Н. Й.

Замість квітів на свіжу могилу

св. п. о. крилошанина

ГРИГОРІЯ МУЗИЧКИ

на Беатифікаційний процес Митрополита Слуги Божого Андрея зложили 50.00 долярів

Марія ПІДГОРОДЕЦЬКА
Квітка СТЕЦЮК

У ЧЕТВЕРТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Дорогого і ніколи Незабутнього МУЖА, БАТЬКА і ДІДУНЯ

сл. п. ЛУКІЯНА КУШНІРЧУКА

ЗА СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й. в четвер, 21-го грудня 1978 року о год. 8-ій рано.

Прошу згадати Покійного в цей день у своїх молитвах.

Дружина — АННА
Дочка — МАРІЯ з дітьми

Старинний Псалтир: нове видання УНІГУ

Хоч це часто не трапляється, все ж бувають деколи випадки, що політичний та військовий розвиток подій дає сприятливий поштовх в ділянці науки.

Український Науковий Інститут Гарвардського (УНІГУ) опублікував цими днями у своїй серії Джерел та Документації — Старинний Псалтир Київської Русі. Ця пам'ятка з XI сторіччя, писана староукраїнською мовою, збереглась у затишних мурах манастиря на території Середнього Сходу.

Два видатні славісти, проф. Моше Альтбавер з Ізраїля і проф. Горацій Лант з Америки часто зустрічались вже від 1950 року. В 1968 році, негайно після того як ізраїльські війська окупували Сінайський півострів, проф. Альтбавер мав змогу туди поїхати і переглянути багату збірку слов'янських манускриптів, що зберігаються в старинному манастирі св. Катерини у підніжжі Сінайнької гори.

Одним з тих манускриптів був Псалтир із Київської Русі. Текст датується 1100-им роком і є він одніею із найстарших слов'янських пам'яток. Він напевно є найстаршим текстом псальм і став відтак стандартним для України-Русі. Переконаний в особливій важливості того раритету, професори Альтбавер і Лянт почали детальну аналізу тексту, як і допоміжних текстів інших манускриптів, що зберігаються в Гарварді та Ленінграді. Вони запропонували нашому Інститутові опублікувати той матеріял.

Поборовши скомпліковані леґальні та технічні проблеми пов'язані з репродукцією того старинного тексту, як вислід пильних старань та клопітливої праці, появився в естетичному оформленні том, в якому — вступ та фоторепродукція тексту Псалтиря. Обидва автори вступу, як також дирекція УНІГУ є вдячні пок. архиєпископові Сінаю Григорієві II й теперішньому Владиці — архиєпископові Сінаю Дам'янові за дозвіл для репродукування манускрипту. Зокрема теж вдячні ті чинники, як і ФКУ, меценатам Иосифові та Анні Івановим, які щедрою грошовою субсидією уможливили появу тієї книги.

Впорядники того видання це — заслужені та видатні вчені. Моше Альтбавер, уродженець Галичини, — професор емерит гебрейського університету в Єрусалимі. В роках 1974/75 він був гостинним науковим співробітником УНІГУ. Проф. Альтбавер є автором численних наукових праць в ділянці слов'янської лінґвістики та текстології, як теж упорядником низки інших Сінайських манускриптів.

Горацій Г. Лянт — професор слов'янських мов та літератур і член комітету українських студій в Гарвардському університеті. Він є автором багатьох статтей і книжок на теми слов'янської історичної лінґвістики, включно з граматикою церковно - слов'янською (шосте видання появилось в 1974 році) та граматикою македонської літературної мови.

Старинний „Слов'янський Псалтир із Русі: манастир св. Катерини на горі Сінай", том І — фоторепродукція (Кембридж, Масс., УНІГУ 1978) можна набути, пересилаючи чек або грошовий переказ на 15 долярів, до ФКУ:

Ukrainian Studies Fund, Inc.
— Publications
1583 Massachusetts Avenue
Cambridge, Mass. 02138

Діяльність осередку СУМА в Трентоні

Проминуло 26 років від заснування осередку СУМА ім. пол. Євгена Коновальця в Трентоні. Протягом того часу осередок проробив багато праці, але на жаль дуже мало було про те написано.

Однак Осередок все ж таки проробив багато праці. Відсвятковуючи національні свята Осередок сам або спільно з іншими організаціями влаштовував академії не тільки 22-го Січня і Шевченка, але також і Першого Листопада, 30-го Червня, Свято Героїв, Крут, УПА, і своїм співом, музикою, деклямаціями інсценізаціями, звеличував та прикрашував програми свят.

Крім звичайних сходин, які юні сумівці відбувають щотижня, створено діяльні ланки і гуртки, зорганізовано хор Юного СУМА який пізніше перебрала і провадила Люба Понятишин, гурток українських народних танків, які започаткував Михайло Дзюбас і Осип Ґоянюк, а відтак перебрав Дмитро Надрага і провадив його кілька років. Рівнож Д. Надрага керував драматичним гуртком. Зорганізовано мандолінову окрестру Юного СУМА, що нею провадив Ярослав Лабка. Зорганізовано спортові ланки, а головно дружину копаного м'яча, яка здобувала перші місця в окрузі Трентону. В осередку зорганізовано музично-хоровий ансамбль, де брали участь старші і юні сумівці, а диригентом ансамблю був Володимир Тритяк. Юнацтво Осередку виступало з деклямаціями, рецитаціями, монтажами, інсценізаціями, вертепами під час різдвяних свят, що підготовляв Михайло Дзюбас. Також за ініціятивою Осередку зорганізовано хор „Молода Україна", де включено майже всю українську молодь Трентону.

Осередок відзначив своє 5-10-20- і 25-річчя святочними Богослужбами мистецькими виступами, спортовими змаганнями та бенкетами.

Осередок віддав свою площу під будову української католицької церкви, і один із перших Осередків побудував домівку на оселі СУМА в Елленвіллі. Осередок також придбав свій власний дім, посвячення якого відбулося в грудні 1977 р. що довершили оо. о. Микола Галета парох української православної церкви св. Юрія Переможця, о. Богдан Желехівський парох української православної церкви св. Тройці, о. Ярослав Федик парох Української католицької церкви св. Йосифата, та всім люблений о. Роман Мірчук з Філядельфії, що ще не так давно в сумівськім однострою стояв з нами в рядах СУМА. Тепер в домі відбуваються сходини та виховання молоді та інші праці СУМА.

Коли говоримо про працю Осередку, то слід відзначити тих людей, що вклали найбільше праці для нього, а це — Олекса Пліщук, який був референтом і виховником Ю СУМА понад 14 років і виконував інші праці Осередку. Михайло Дзюбас, який від заснування Осередку посьогодні в ньому працює, займав різні референтури в Управі, був кількакратно головою, а головно працює з молоддю, як виховник і в підготові різних імпрез. Андрій Галайдіда, який був головою близько 10 років рівнож і нині є головою Осередку. Петро Возняк, який був першим референтом юнацтва був також головою Осередку та головою дому СУМА, та далі працює в Осередку. Микола Колодій довголітній організаційний Осередку. Кожен з тих членів є активний у громадській праці і належить до УККА та до інших організацій та до Церковного комітету.

Віддані своєю працею для Осередку Марія і Микола Кардаш від самого початку зорганізування юнацтва посьогодні віддають всю працю та порадами допомагають Осередкові. Микола Кардаш був довгі роки головою Батьківського Комітету, а Марія Кардаш членом Осередку і під її керівництвом відбувалися бенкети, прийняття, забави, пікніки, а в цьому допомагають їй Ева Дяків і Ольга Антонів та інші. Микола Кардаш довголітній член Церковного комітету, а Марія є головою церковного Сестрицтва. Вони є горді, бо їхні діти також працюють для Осередку, а внуки належать до Ю. СУМА.

Молоді люди, які включилися в працю Осередку, це Дарія і Михайло Лашин. Дарія була вже кілька років секретаркою і один рік головою, а крім того є виховницею Ю. СУМА, заряджує крамницею СУМА та виконує багато інших праць в Осередку.

Слід відзначити Надію і Володимира Литвин, які також включились в працю Осередку. Володимир є головою Батьківського Комітету, дбає про прикрасу дому СУМА, а Надія допомагає в крамниці СУМА та допомагає у всіх інших працях. Господарем дому є Іван Дитиняк, який прикладає найбільше праці, щоб дім і площа СУМА виглядали якнайкраще.

Хоча частина молоді пороз'їздилася на студії і не може працювати в Осередку, то управа робить старання, щоб приєднати нових членів, які покінчили студії і живуть в Трентоні. Ми віримо, що з приходом молодих членів, Осередок СУМА ще з більшою енергією продовжуватиме свою працю, щоб виховувати та защепити в душі молоді любов до нашої поневоленої, але нескореної Батьківщини.

Михайло А. Дзюбас

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Відзначення Листопадового Зриву в Маямі

Дня 12-го листопада відзначила українська громада в Маямі 60-річчя Листопадового Зриву. Того ж дня відбувся святочний концерт в залі Українсько-Американського Клюбу, який влаштувало Об'єднання Українсько-Американських Організацій міста Маямі, Відділ УККА під головуванням п-і Катрі Годівської. Концерт відкрив п. Микола Ракуш. У своєму слові він підкреслив велике історичне значення 1-го Листопада.

Д-р Юрій Цегельський у добре опрацьованій доповіді насвітлив історичне тло, яке зумовило Листопадовий Зрив. Не зважаючи на велику кількість статтей і декількох книжок про 1-ше Листопада, ми ще й досі, — зазначив він, — не спромоглися на основну і докладну історичну працю про нього. Його доповідь сприйняли присутні з великим захопленням.

Відома в Маямі мисткиня слова, обдарована гарним голосом п-і Ірена Ракуш продеклямувала з глибоким чуттям вірш С. Черкасенка „В день 1-го Листопада". Її виступ нагородили присутні оплесками. З черги співачка-солістка сопрано Ольга Шейфер, яка своїм милозвучним співом полонила всіх присутніх, заспівала при супроводі фортепіяну Б. Сперкача три пісні: „Родимий краю" В. Матюка, „Синю чічку" М. Гайворонського та „Пісню про Буковину" невідомого автора. Її сольоспів прийняли присутні бравурними оплесками. На закінчення першої частини концерту п-і Ольга Кодачок прочитала свій вірш присвячений Листопадові під заг. „Привіт Листопадові".

Другу частину концерту розпочала доповіддю про Листопад англійською мовою п-і Джін Панчак, студентка права Маямського університету. П. Тарас Ванчицький, який недавно поселився в Маямі, продеклямував також свій власний вірш, присвячений Листопадові „Безсмертним Лицарям". Перший його виступ, як декляматора, зробив на присутніх гарне враження. Любимець нашої громади піяніст-віртуоз Б. Сперкач відограв фортепіянове сольо Ф. Ліщта „Долина Обермана" з твору „Роки мандрування". Його високомистецьку гру, як завжди, привітали присутні довготривалими оплесками.

Діти Школи Українознавства Р. Сперкач, Н. Трач деклямували вірш Л. Храпливої „Кріс", а А. Пацай, Р. Андрушко і Б. Венґльовський вірш М. Діми „Про Україну пам'ятай". У всіх замітне добре опанування української мови. Милою несподіванкою був виступ „тріо" — трьох сестер, дочок п-ва Максимовичів Гані, Дани і Карен, які своїми гарними голосами проспівали народні пісні при супроводі фортепіяну сестри Гані „Качки летять" і пісню про „Маму". Виступ цих незвичайно мистецько обдарованих дівчат прийняли присутні з захопленням.

На закінчення програми свята виступили члени Маямського Танцювального Гуртка Андрій Ґелембин і Ганя Сісницька, які у двійку затанцювали танець „Залицяння". Група дівчат, включно з сестрами Максимович ґраціозно відтанцювали танець „Полтава".

П. М. Ракуш, який проводив програмою, подякував всім виконавцям та присутнім за участь у святі. Увесь прибуток з добровільних датків призначено на Українських Воєнних Інвалідів. Народним гимном закінчено Листопадове свято.

Б. Остап'юк

Перше Листопада в Денвері

Денвер, Кольорадо завжди міг спромогтися на добру доповідь, але із-за браку сил, мистецька програма в попередніх роках була дуже скромна. Та цього року було інакше. Несподівано на нашому терені появилися Наталка та Арнольд Бірки — бандуристи з Детройту і вони почали організовувати ансамбль бандуристок. Це вперше їх п'ятеро з бандурами і кілька хористок вийшли на сцену на академії Петлюри-Коновальця з дуже скромною програмою, але так заімпонували своєю грою присутнім, що приблизно за два тижні, після того виступу, переборовши трудности зі закупівлею бандур, ансамбль подвоївся і став інтенсивно підготовлятися до Листопадового виступу.

Дня 12-го листопада після вступного слова і змістовного реферату на тему: „Листопадовий Зрив і його наслідки" д-ра Є. Петрівського та кількох деклямацій виступив ансамбль, що складався з 9-ох бандуристок і 9-ох співаків. Вони виконали „Взяв би я бандуру", а відтак „Зійшов місяць над горою", коли на тлі ансамблю до сольоспіву бандури — Б. Заводович, долучилася грою на флейті М. Орищишин і тих два інструменти знаменито себе доповнювали. Відтак у тій самій формі на чергу прийшла пісня „По Діброві вітер віє" бандура — Л. Городиська і флейта М. Орищишин. Надзвичайно вдало випав дует: М. Кротюк-альт і Б. Заводович-сопрано. У супроводі бандур вони виконали народну пісню „Цвіте терен". Ансамль мав намір закінчити програму маршом — „Україна" Багряного- Китастого, але у відповідь на овацію і вставання із місць він додав до виконаного репертуару „Волиняночку". Святочна імпреза закінчилася відспіванням національного гимну.

На жаль наша ідилія скоро закінчилася. Інж. А. Бірку знову покликано до Детройту, але запал започаткований тією родиною не згас. Члени ансамблю постановили продовжувати розпочату справу самотужки.

Свято зорганізував місцевий Відділ ОДВУ-у.

С. Кротюк

ПОВІДОМЛЕННЯ

Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів,

не пізніше, як вполудне

29-го грудня 1978 року

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1978 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше, як у П'ЯТНИЦЮ, 29-го ГРУДНЯ 1978 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

Головна Канцелярія УНС

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

Повідомляємо всі організації і поодинокі особи,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ.

Окремих листів в тій справі не буде відписуватися.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЗЕНОВІЯ ЕВГЕНІЯ БАЙЛЯК, членка УНС Відд. 191 в Трой, Н. Й., померла 26 жовтня 1978 на 55 році життя. Нар. 1824 р. в Україні; членкою УНС стала 1958 р. Залишила у смутку мужа Івана, сина Богдана і внучку Деніс. Похорон відбувся 31 жовтня 1978 р. на цвинтарі св. о. Николая у Вотервліт, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Расел Колодій, секр.

ОЛЕКСА ЧЕМЕРИНСЬКИЙ, член УНС Відд. 5, помер 21 жовтня 1978 на 86 році життя. Нар. 1892 р. в Україні; членом УН став 1940 р. Залишив у смутку дружину Катерину, дочку Павлину і 2 внуків. Похорон відбувся 25 жовтня 1978 р. на цвинтарі св. Реймонда в Бронкс, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ГЕЛЕН ГУДИМА, членка УНС Відд. 373 у Ст. Люіс, Мо., померла 31 жовтня 1978 на 62 році життя. Нар. 1916 р. в Флат Рівер, Мо.; членкою УНС стала 1953 р. Залишила у смутку чоловіка Петра і дві дочки: Лорейн і Гелен. Похорон відбувся 1 листопада 1978 р. на цвинтарі Лейк Вю Меморіял у Беллевілл, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Ярослава Віллянс, секр.

ГЕРРІ ПЕТРИК, член УНС Відд. 129 в Майнерсвілл, Па., помер 24 жовтня 1978 на 64 році життя. Нар. Ґуд Спрінґ членом УНС став 1972 р. Залишив у смутку дві сестри: Аліс і Марґарет. Похорон відбувся 28 жовтня 1978 р. на цвинтарі Ст. Джордж в Ллевеллин.

Вічна Йому Пам'ять!
Аліс Бервінчак, секр.

ЮСТИНА ПЕЛЕХ, членка УНС Відд. 336 в Клівленді, Огайо, померла 15 листопада 1978 на 82 році життя. Нар. 1886 р. в Білич, Стар. Самбір, Україна; членкою УНС стала 1927 р. Залишила у смутку синів Николая і Михайла та 3 внуків. Похорон відбувся 18 листопада 1978 р. на цвинтарі Бруклин Гайтс в Клівленд, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Володимир Стригун, секр.

АННА ЗАСТАВНА, членка УНС Відд. 343 в Рочестер, Н. Й., померла 3 вересня 1978 на 62 році життя. Нар. 1916 р. в Рочестер, Н. Й.; членкою УНС стала 1966 р. Залишила у смутку чоловіка Теодора та синів — Евгена, Тому й Івана. Похорон відбувся 8 вересня 1978 р. на цвинтарі Голі Сепалчер в Рочестер, Н. Й.

ПЕТРО ФЕДИНЧУК, член УНС Відд. 442 в Торонті, Онт., помер 13 жовтня 1978 на 76 році життя. Нар. в селі Кути, пов. Косів, Україна; членом УНС став 1955 р. Залишив у смутку дружину Катерину, дочку Анну і сина Стефана. Похорон відбувся 16 жовтня 1978 на цвинтарі Парк Лови в Торонто, Онт.

Вічна Йому Пам'ять!
С. Левицький, секр.